

WYSTAWA O HISTORII I WSPÓŁCZESNOŚCI »Gazetka« ma 55 lat

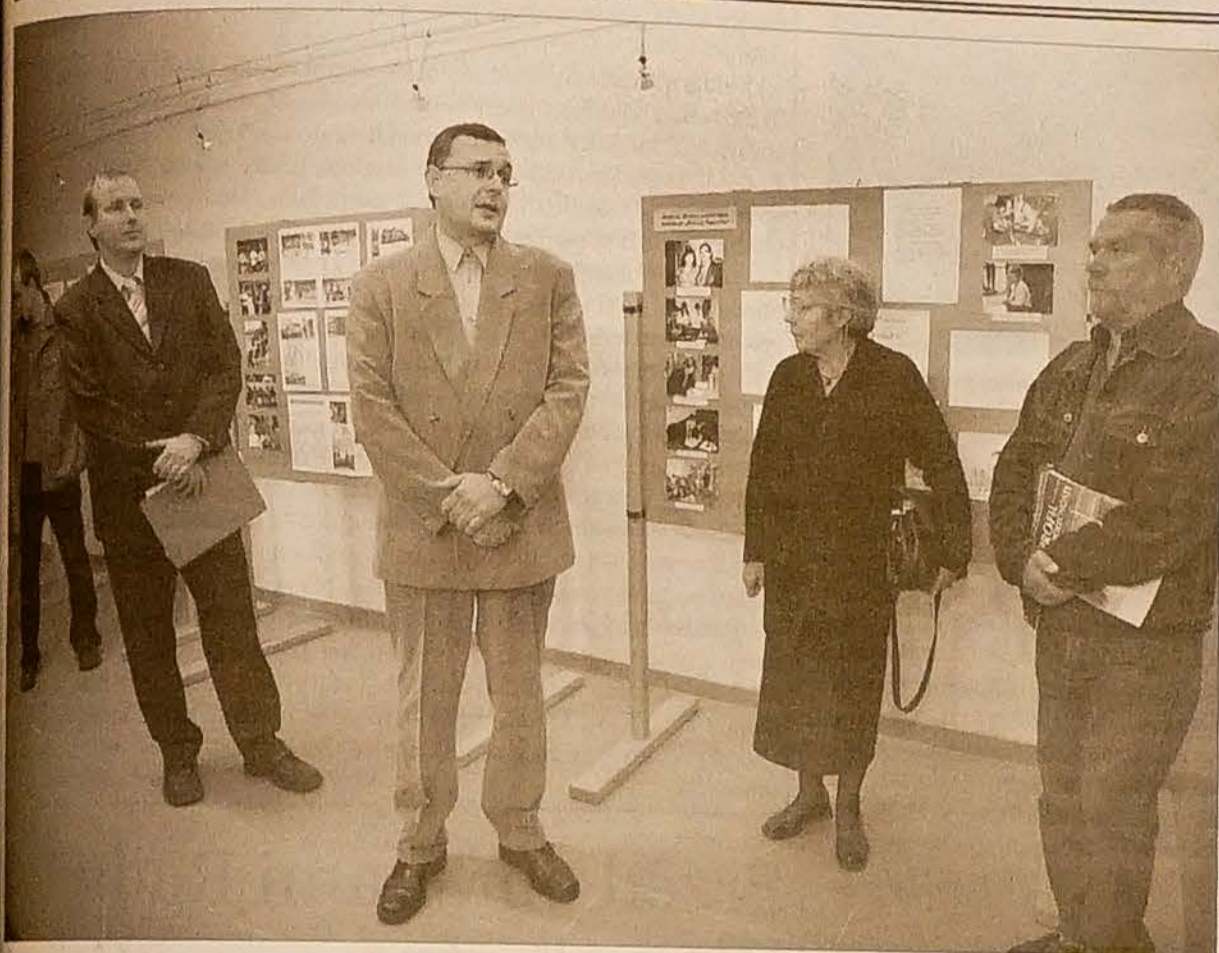
CZ. CIESZYN (sch) – Przed 55 laty, 10 września 1952 roku ukazał się pierwszy numer „Gazetki Pioniera” – dzisiejszej „Naszej Gazetki”, dwutygodnika, którego wydawcą jest Rada Naczelna Harcerstwa Polskiego w RC, zaś redaktorem naczelnym – Jan Kubiczek.

Jubileusz 55-lecia jest okazją, aby przypomnieć historię pisma dla dzieci i młodzieży polskich szkół na Zaolziu oraz przedstawić jego teraźniejszość. Nic więc dziwnego, że redakcja „NG” z tej okazji skwapliwie skorzystała, przygotowując wspólnie z Ośrodkiem Dokumentacyjnym Kongresu Polaków w RC wystawę pn. „Nasza Gazetka – historia i współczesność”, której wernisaż odbył się wczoraj po południu w siedzibie KP w Cz. Cieszynie.

Uroczystość otwarcia wystawy zgromadziła zarówno byłych, jak i obecnych redaktorów, współpracowników i sympatyków „Gazetki”. Obecna była również konsul ds. Polonii Konsulatu Generalnego w Ostrawie Agnieszka Fedorów. – *Bardzo miłe wspominać pracę w „Gazetce”. W latach 80. i na początku lat 90. panował wspaniały klimat twórczy – z „Gazetką” współpracowali znakomici pisarze, fotograficy, organizatorzy i działacze z Zaolzia, ale i z Polski. Inna była wówczas sytuacja*

w szkołach, „Gazetka” docierała do większości uczniów, jednym słowem praca w redakcji była przyjemnością – wspomina Bohdan Prymus, redaktor naczelny w latach 1984-2003.

Wystawa, którą można zwiedzać do 18 października br., dokumentuje czasy od powstania pierwszego numeru „Gazetki Pioniera” po najnowsze wydanie „Naszej Gazetki”. Pokazuje, jak zmieniła się nazwa pisma, jej siedziby, redaktorzy naczelni (pierwszym był nieżyjący już Antoni Sochor), pracownicy i współpracownicy, szata graficzna, sposoby przygotowania... Powraca do popularnych imprez organizowanych przez redakcję, takich jak Klub Korespondentów „Gazetki Pioniera” czy Wesoła Sobota z „GP”, poświęca miejsce wybitnym gościom, którzy bawili w redakcji, a także czytelnikom. – *Wystawa ta jest ukłonem w stronę byłych i obecnych pracowników „Naszej Gazetki” – powiedział jej autor, Marian Stefek z Ośrodka Dokumentacyjnego.*

Redaktor naczelny „Naszej Gazetki” Jan Kubiczek otwiera wystawę poświęconą 55-leciu pisma.

Wioska powraca do życia

DĄBROWA (dc) – Dąbrowa, która na początku lat 90. ub. wieku liczyła 1,8 tys. mieszkańców, boryka się ze spadkiem liczby ludności. W ostatnich latach ubyło ok. 300 osób. Przyczyną jest fakt, że od 2003 roku OKD wykupiła ponad 100 domów w części gminy, w której wciąż odbywa się wydobycie węgla.

Z drugiej strony przed gminą otwierają się nowe możliwości budownictwa mieszkaniowego na terenach, na których wydobycie jest już skończony. 20 nowych domków jednorodzinnych powstanie w części Dąbrowy sąsiadującej z Orłową. Budownictwo, wykorzystując m.in. środki pochodzące z odszkodowań od firmy OKD, uzbroiła w kompletne inżynierskie obszary, na których dawniej stały domy, lecz póź-

niej zostały wykupione i zburzone ze względu na szkody górnicze.

– *Teraz na tym samym miejscu wyrosną nowe domy – poinformowała „GL” wójt gminy, Květuše Szyroká. W zmianie planu zagospodarowania przestrzennego zakłada się nawet budowę 50 nowych domów jednorodzinnych. Zainteresowanie działkami, które sprzedawane będą po nader korzystnych cenach, jest ogromne. Dlatego gmina, by zapobiec kupowaniu działek przez spekulantów, postanowiła ostateczną wysokość ceny, którą inwestor zapłaci za działkę, uzależnić od czasu, w jakim zostanie zrealizowana budowa domu. – Chcemy, by nowe domy zbudowane były jak najprędzej – mówi wójt. – Chodzi nam o to, by w gminie na nowo*

tętniło życie, by przybywało dzieci.

Szyroká zwraca uwagę na to, że Dąbrowa miała dawniej bardzo dobre zaplecze ekonomiczne i połączenie z okolicznymi miastami, m.in. dzięki kursującym przez miejscowość tramwajom. Przed stu laty była tętniącym centrum przemysłowym, w którym mieszkało ponad 5,5 tys. ludzi.

Kto do hetmana?

OSTRAWA (mro) – Na spotkanie z hetmanem, wicehetmanami oraz ich podwładnymi mogą szykować się wszyscy zainteresowani, którzy jutro w godz. 9-12 przyjadą do siedziby Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie. Ten w Dniu Święta Państwowości Czeskiej przygotował Dzień Otwartych Drzwi.

Na ul. 28. října 117 można będzie nie tylko zadawać pytania, ale także zwiedzać kancelarie i sale obrad, porozmawiać z urzędnikami. Wiele atrakcji na przybyłych czekać będzie przed gmachem – zapowiadane są pokazy techniki strażackiej i pracy niepełnosprawnych.

Komfortowa rehabilitacja

ORŁOWA (ep) – Komfortowo wyposażone ambulatorium rehabilitacyjne uroczystie otwarto wczoraj w Orlowskim Szpitalu Górniczym. Pacjenci mają teraz do dyspozycji nowoczesne wnętrza. Gabinety wyposażone są w nowe przyrządy, którymi zastąpił nowy, nowoczesny, dostosowany również do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ambulatorium spełnia wszystkie wymagania, zarówno w kwestii bezpieczeństwa, jak i w

kwestii estetyki i komfortu. Klimatyzacja, ułatwienia dla niepełnosprawnych czy nowoczesne szatnie to tylko niektóre z efektów przeprowadzonych zmian. Prace remontowo-budowlane trwały cztery miesiące. Łączny koszt, który poniósł właściciel obiektu, OKD a.s. oraz szpital, wyniósł 20 mln Kč.

JUŻ WIADOMO – MIASTO NIE ZMIENI NAZWY

CZEŚKI CIESZYN (ar) – Miasto nadal nazywać się będzie tak, jak do tej pory – Czeski Cieszyn. Radni na swoim poniedziałkowym posiedzeniu nie wyrazili zgody na zmianę nazwy na Cieszyn (Těšín).

Pomysł zmiany nazwy zgłosił oficjalnie w Urzędzie Miejskim architekt z Czeskiego Cieszyna Karol Ciešlar. Miał kilka powodów. – *Mam prawo do życia w mieście, którego nazwa nie jest świadectwem czasów podziałów miast i zamykania się wobec sąsiadów – mówił. Kolejny powód, jego zdaniem, to geograficzny, gdyż miasto leży na Śląsku, a nie w Czechach.*

Radni do propozycji tej ustosunkowali się negatywnie. Za opowiedział się tylko jeden – Jan Branny z ODS, 18 było przeciw, 5 wstrzymało się od głosowania. Zanim jednak podjęto tę de-

cyzję, trwała długa dyskusja. – *Nasze miasto powstało po rozpadzie Austro-Węgier w miejscu wsi Brandys, Saska Kepa i części Mostów. Przymiotnik czeski miał podkreślać przynależność do nowo powstałego państwa, do Czechosłowacji, cho-*

Nadal Czeski

dzi więc o nazwę historyczną, która brzmi Czeski Cieszyn – argumentował Boleslav Slováček (KDU-ČSL). – *Nie uważam, że nazwa stworzona została sztucznie. Na przykład Uherské Hradiště mało ma wspólnego z Węgrami, Morawska Trzebowka leży w Czechach, nie na Morawach, zatem te argumenty do mnie nie przemawiają – twierdzi Tomáš Nykel z ČSSD. – Historia tego regionu*

była skomplikowana i nie chciałbym, by niektóre smutne sprawy z dziejów na nowo otwierano – dodał. Emil Morávek z ČSSD poinformował, że niedawno odwiedził wystawę „Śląsk, perła ziem korony czeskiej”. – *Na wystawie nazwa historyczna brzmi Teschen – powiedział.*

– *Zal mi, że sprawy administracyjne utożsamiane są z problemami narodowościowymi czy politycznymi. Tyle tylko mogę dodać – stwierdził J. Branny.*

Dyskusje toczyły się długo. Mówiono też o tym, co oznaczałaby zmiana dla mieszkańców czy przedsiębiorców, firm... – *Każdy mieszkaniec ma prawo zwrócić się ze swoim pomysłem czy propozycją do radnych. Takie jest prawo demokracji – podsumował burmistrz Vít Slováček.*

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie zmniejszane z lokalnymi opadami deszczu. Temperatura w nocy od 11 do 13 st., w dzień 11-15 st. C.

PIĄTEK – Zachmurzenie umiarkowane do dużego z opadami deszczu. Temperatura w nocy 10 do 6 st., w dzień 13-17 st. C.

Znad Wisły

■ Cztery katalogi IPN zawierające 431 nazwisk osób publicznych są już na stronach internetowych IPN. Zgodnie z nową ustawą lustracyjną, która weszła w życie 15 marca, IPN miał pół roku na rozpoczęcie publikacji katalogów: osób, które miały współpracować z tajnymi służbami PRL (ten zapis zakwestionował w maju Trybunał Konstytucyjny), oficerów służb PRL, osób przez nich inwigilowanych oraz przywódców PRL. IPN miał też ujawnić notatki służbowe o osobach pełniących ważne funkcje publiczne. Przed wyborami parlamentarnymi nie znajdują się w katalogach nazwiska osób – kandydatów na posłów i senatorów. W spisie osób publicznych, przy każdym nazwisku i wykonywanej funkcji, znajduje się krótka informacja o ewentualnym zapisie danej osoby w ewidencji materiałów archiwalnych IPN. Jeśli pojawi się taki zapis, zostanie podana „syntetycznie jego treść i opis okoliczności rejestracji”. Jest też informacja, czy zachowały się materiały archiwalne na temat danej osoby. W „przypadkach wątpliwych” cytowana jest ich treść. Znajdzie się tam też informacja o wyniku ewentualnego postępowania lustracyjnego. W katalogu pracowników i oficerów służb PRL, dobór osób do pierwszej grupy dokonany był losowo, a podstawą publikacji stanowią akta osobowe oraz karty przebiegu służby. Katalog osób inwigilowanych zawiera dane osób, od których IPN dostał pisemną zgodę na publikację ich nazwisk. Nie ma tu nazwisk osób, które już nie żyją. Katalog przywódców PRL, PZPR i „stronictw sojusznicznych” w pierwszej kolejności zawiera dane członków władz centralnych PPR, PZPR oraz szefów komitetów wojewódzkich.

■ Rząd przyjął we wtorek projekt budżetu na 2008 roku, z deficytem ponad 28 mld zł – poinformował premier Jarosław Kaczyński. Jak podkreślił – projekt uwzględnia „podwójną” ulgę na dzieci. Rząd przyjął też wart 120 mld dol. pięcioletni plan budowy dróg oraz znalazł dodatkowe środki dla nauczycieli.

■ Spadająca stopa bezrobocia. Minister pracy i polityki społecznej Joanna Kluzik-Rostkowska poinformowała we wtorek dziennikarzy, że według wstępnych danych resortu pracy, stopa bezrobocia spadnie we wrześniu do 11,7 proc. z 12,0 proc. notowanych w sierpniu. W jej ocenie poziom bezrobocia na koniec roku może wynieść ok. 11,5 proc., zaś w przyszłym roku może spaść poniżej 10 proc. – Według wstępnych wyliczeń we wrześniu liczba bezrobotnych wyniesie 1 mln 780 tys. osób, zaś wskaźnik bezrobocia wyniesie 11,7 proc. – powiedziała minister. Jak podkreśliła, obecnie w urzędach pracy pozostają zarejestrowane w większości osoby, które nie szukają pracy, a jedynie liczą na ubezpieczenie zdrowotne.

■ Prof. Jerzy Szacki, socjolog, został tegorocznym laureatem przyznawanej przez PEN Club nagrody im. Ksawerego i Mieczysława Pruszyńskich za szeroko pojętą eseistykę. Wręczenie nagrody odbędzie się 8 października w warszawskiej siedzibie PEN Clubu.

Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Bilety lotnicze wręczył Zuzanie Liberdovej i Adamowi Lipowskiemu we wtorek prezes Jabłonkowski MK PZKO, Jan Ryłko.

Z »Gorola« na Seszele

JABŁONKOW (kor) – Z praskiego lotniska Ruzyně odleci jutro samolotem na Seszele dwójka młodych Zaolzian: Zuzana Liberdová z Jabłonkowa i Adam Lipowski z Piosiecznej. I niby nic w tym dziwnego, przecież w podróż do egzotycznych do niedawna dla nas miejsc wyrusza ostatnio sporo mieszkańców regionu. Wystarczy zapłacić (często sporo) i wyjechać. Rzecz jednak w tym, że Zuzana z Adamem nie musieli sięgać głęboko do kieszeni. Wystarczyło tylko to, że Z. Liberdová zapłaciła... 60 koron. Za bilet na tegoroczne 60. Gorolski Święto.

– W tym roku postanowiliśmy wśród właścicieli biletów rozłozować cenne nagrody – mówi prezes MK PZKO w Jabłonkowie, Jan Ryłko. – A pierwszą nagrodą był właśnie 10-dniowy pobyt na Seszelach. Bilety lotnicze ufundowała spółka „Walmart”, sam pobyt sfinansował pochodzący z Jabłonkowa Ernest Pindur, konsul honorowy Republiki Seszele w RC. Los padł na bilet z numerem 4343, który zakupiła pani Zuzana Liberdová.

Wyższe czynsze

CZ. CIESZYN (ep) – Miasto postanowiło zwiększyć od 1 stycznia wysokość czynszów we wszystkich 373 mieszkaniach, które jeszcze pozostają w jego własności. Większość lokatorów otrzymała już zawiadomienie w tym miesiącu, pozostali dostaną je do końca tego tygodnia. Np. w mieszkaniach I kategorii cena za m kw. podniesie się o 14,1 proc. z 17,51 kc na 19,97 kc.

Piekawostki

Duży noworodek

41-letnia Chinka wydała na świat przez cesarskie cięcie 7-kilogramowe dziecko. Chłopczyk, który urodził się idealnie zdrowy w ostatnią niedzielę, mierzył 63 cm, czyli o 13 cm więcej niż przeciętny noworodek. Matka, która pochodzi z miasta Qingdao, stolicy prowincji Shangdong (wschód Chin), była zaskoczona wagą dziecka, bo sama ma przeciętną budowę ciała i nie stosowała podczas ciąży żadnej specjalnej diety. Noworodki ważą przeważnie 3,5 kg, a wagę 7 kg osiągają zwykle w wieku dwóch miesięcy. Mąż kobiety powiedział, że także ich pierwsze dziecko było spore, bo ważyło 4,5 kg.

Sztuczna wyspa

Rosja zamierza przed zimowymi igrzyskami olimpijskimi w Soczi w 2014 r. wybudować za 6 mld dol. sztuczną wyspę na Morzu Czerwo-

szczęśliwa zwyciężczyni zaprosiła na Seszele swojego przyjaciela. – Chodzi o rewanż – mówi Z. Liberdová. – Przed trzema laty Adam wygrał bilety na finał Ligi Mistrzów w tureckim Istambule i też byłam tam z nim.

Adam Lipowski zapewnił naszą redakcję, że na pewno wkrótce wyśle nam zdjęcia z Seszeli. Dodajmy, że młodzi Zaolzianie powrócą z podróży 6 października.

Jest praca

KARWINA (dc) – W piątek otwarto uroczyste nowe zakład produkcyjny w strefie przemysłowej Nowe Pole. Produkcję metalowych sprężyn i mechanizmów sprężynowych rozpoczęła tam szwajcarska spółka Baumann Springs. W nowej fabryce znajdą zatrudnienie dziesięć osób. Umowę z miastem inwestor podpisał w lipcu ub. r. Budowa fabryki trwała rok.

Była sibicka szkoła dla PZKO

CZ. CIESZYN (ar) – MK PZKO w Sibicy już wkrótce posiadać będzie własny obiekt. Samorząd Cz. Cieszyna uchwalił w poniedziałek zamiar sprzedaży bylej polskiej szkoły w Sibicy MK PZKO za umowną cenę 100 kc.

Do tej pory Związek wynajmował część budynku dla własnych potrzeb; w pozostałych pomieszczeniach mieściło się biuro firmy zajmującej się nauką jazdy. Ta jednak w grudniu ub. r. zakończyła tu swoją działalność.

Ponieważ budynek pochodzi z 1873 r., wymaga kosztownego remontu. Dla PZKO było też problemem zapewnienie pieniędzy na utrzymanie budynku. Do tej pory organizacja polska płaciła ratuszowi czynsz w wysokości symbolicznej 1 kc. W takiej sytuacji jed-

nym. Wyspa o powierzchni 250 ha zostanie nazwana Wyspą Federacji i będzie miała kształt Rosji. Z ładem stałym będą ją łączyły trzy mosty. Autorem projektu jest duński architekt Erick van Egeraat. Podobny pomysł realizuje Dubaj. Emir ten buduje 200 sztucznych wysp mających kształt łądów na Ziemi. Nowa rosyjska wyspa nie jest na razie brana pod uwagę jako miejsce rozgrywania zawodów olimpijskich. Deweloperzy nie ujawnili, co zamierzają na niej zbudować. W lipcu, gdy Międzynarodowy Komitet Olimpijski ogłosił, że Soczi zostało wybrane na miejsce zimowej olimpiady, ceny nieruchomości w tym mieście wzrosły 30-krotnie w ciągu zaledwie tygodnia.

Przekład Pottera

W księgarniach na Ukrainie ruszyła sprzedaż siódmej części przygód Harry'ego Pottera jako pierw-

Moim zdaniem

Normalność

Nie było w moim planie iść na koncert charytatywny „Serce Europy”. Po prostu po dłuższym czasie okazało się, że mam wolną sobotę (przed południem wywiad, po południu wernisaż – tak wygląda wolna sobota redaktora „GL”), którą mogę poświęcić na rodzinne spotkanie.

Kiedy wracaliśmy wieczorem do domu (a mieszkam niedaleko Domu Kultury Trisia) usłyszeliśmy wspaniały głos. Z ciekawości poszliśmy wiedzieć, kto tak dobrze śpiewa. Okazało się, że na scenie wystąpiła Basia Łakota. Kończyła właśnie angielszczyzny utwór i spokojnie wiedziała, że teraz będzie śpiewać po polsku. Muszę przyznać, że polszczyzna, za ową normalność, z jaką traktują przynależność do polskiej grupy narodowej. Wielu naszych działaczy mogłoby się od nich uczyć. Ale nie tylko. Ta normalność przydałaby się wszystkim tym, którzy stojąc w kolejce po pieczywo ze znajomymi rozmawiają po polsku albo w gwarze do pani za ladą uparczywie mówią – „cztyri rohlky a jeden chleba”.

Skoro już przyszliśmy na koncert, a dziecko nie protestowało, postanowiliśmy zostać jeszcze chwilę. Jako ostatni na scenie tego wieczoru pojawił się słowacki zespół „Peha”. Zdziwienie, a może i chwilowe przeżalenie opanowało mnie po ich występie. Zespół wykonał ostatni utwór zszedł ze sceny, a publiczność nic. Kompletna cisza. Ani piski dezaprobaty, ani podziękowanie oklaskami. Nic. Na scenę też nie wszedł nikt z organizatorów, by podziękować wykonawcom. A ci zostali przecież zaproszeni jako gwiazda wieczoru. Natomiast gromkimi brawami nagrodzono fajerwerki, które zamknęły cały charytatywny koncert. W powietrzu poleciała kupa kasy, którą można było przecież dać potrzebującym. I to nie służyło oczywiście na gromkie brawa. A muzycy? Cisza. No cóż, dziękuję ten świat.

sikorova@glosludna.pl

Przed obradami Rady »Wspólnoty«

ZAOLZIE/PRAGA (kor) – W najbliższą sobotę wyjadą do stolicy RC członkowie Polskiej Sekcji Narodowej Ruchu Politycznego „Wspólnota-Coexistentia”. To właśnie w Pradze, w nowo-otwartym Domu Mniejszości Narodowej odbędzie się zebranie Rady Krajowej Ruchu.

Jak poinformował nas sekretarz Rady Wykonawczej, Tadeusz Tom-

dzie ocena pracy „Wspólnoty” w ostatnim półroczu. Sprawozdanie wygłosi przewodniczący Rady Laszlo Attila Kocsis, oraz prezes poszczególnych sekcji narodowych polskiej, węgierskiej i ukraińskiej. Nie zabraknie dyskusji o planach w najbliższych miesiącach. Przed zebraniem Rady Krajowej będą się robocze zebrania Rady Wykonawczej i Komisji Rewizyjnej.

nak ustawa nie umożliwia mu podnajmu pomieszczenia innym firmom. Może się tak stać dopiero wtedy, gdy właścicielem obiektu zostanie MK PZKO jako podmiot prawny. Wtenczas będzie mogło wynajmować części pomieszczeń firmom, by uzyskało przynajmniej częściowo pieniądze potrzebnych na utrzymanie budynku remonty.

– Cieszę się, że punkt ten został rozpatrzony pozytywnie i wszyscy radni wyrazili jednogłośnie zgodę na przekazanie budynku sibickiemu Kołu PZKO. Na pewno pomoże to w jego zasłużonej dalszej działalności na rzecz polskiej mniejszości narodowej, ale też całej społeczności – powiedział radny Jan Branny.

Elementarz „Miri szkoła” ma status podręcznika pomocniczego. Powstał z inicjatywy gorzowskich Romów i nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 1 w Gorzowie Wielkopolskim. Autorem elementarza jest Karol Parno Gierliński, wiceprezes Związku Romów Polskich, były nauczyciel, a obecnie poseł Międzynarodowego Parlamentu Romskiego i rzeźbiarz. Elementarz przeznaczony jest dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym, które znają język romski. Jego głównym zadaniem jest systematyzowanie słownictwa, wzbogacanie go, a przede wszystkim rozwijanie umiejętności językowej u dzieci, tak aby mogły one dowodzić i rozumieć w języku romskim. Publikacja prezentuje wysoki poziom edytorski, ma 80 stron i została wydrukowana w nakładzie 500 sztuk. Na wydanie elementarza przekazana została dotacja z budżetu państwa.

Romowie mają elementarz

Ukazał się pierwszy w historii narodu romskiego elementarz w języku romskim. Celem publikacji elementarza dla dzieci romskich jest propagowanie języka romskiego w mowie i w piśmie oraz wiedzy o kulturze romskiej.

POLSCY ZAKONNICZY OPIEKUJĄ SIĘ MIEJSCEM ŚMIERCI CZESKIEGO PATRONA

Polacy u św. Wacława

STARA BOLESŁAV/REGION (dc) – Przypadające na jutro święto głównego patrona Czech, św. Wacława, będzie oficjalnie obchodzone jest jako święto państwowości czeskiej, ma szczególnie uroczysty charakter w miejscu, w którym książę Wacław został w 935 r. zamordowany przez swego brata Bolesława.

Już dziś wieczorem zostaną przezniesione do Starej Bolesłavi, w asyście jednostki honorowej Straży Zamkowej, relikwie św. Wacława, przechowywane w katedrze św. Wita na Zamku Praskim. Do Pragi wrócą jutro pod wieczór. Główna część kulturowych uroczystości ku czci patrona, składających się z licznych nabożeństw, koncertów muzyki sakralnej i innych imprez kulturalnych, odbędzie się jutro na Rynku

Mariańskim, gdzie o godz. 10 koncertowana będzie pod przewodnictwem prymasa Czech, kardynała Miloslava Vlka, msza św. z udziałem pielgrzymów z całego kraju, transmitowana przez Telewizję Czeską.

Relikwiami Świętego, który dla narodu czeskiego jest symbolem, do którego ucieka się w chwilach trudnych i przełomowych, opiekują się w Starej Bolesłavi polscy zakonnicy ze zgromadzenia ojców pallotynów, działający w tutejszej parafii i wikariacie. – *Przysłaliśmy tu na zaproszenie księdza kardynała Vlka w 2003 r. – poinformował „GL” proboszcz parafii, ks. Wojciech Zubkowicz. – I właśnie w tym roku odnowiono tradycję narodowych pielgrzymek ku czci św. Wacława, co wprawdzie nie było naszą zasługą, lecz zbiegło się*

z naszym przyjściem. Staramy się odnowić to miejsce, o którym wiele ludzi zapomniało, a które tak przynajmniej raz w roku, m. in. dzięki transmisji w telewizji, ma na oczach cały naród. Ks. Zubkowicz dodaje, że choć w Polsce św. Wacław nie jest tak popularny jak w Czechach, to również tam są kościoły pod jego wezwaniem, jak np. katedra w Świdnicy, której patronami są św. Stanisław i św. Wacław.

W katedrze Boskiego Zbawiciela w Ostrawie rozpocznie się jutro „Świętowaclawski Festiwal Muzyczny”, w ramach którego przez 30 dni będą odbywały się koncerty w kościołach 23 miast i gmin regionu morawsko-śląskiego, m.in. w Karwinie, Hawierzowie, Stonawie, Boguminie, Orłowej i Trzyńcu.

Piękno twórczości ludowej w »Strzelnicy«

Wspaniałe koronki koniakowskie, czepce, rzeźby w drewnie i kamieniu, obejrzeć można do 5 października w Ośrodku Kultury „Strzelnica” w Czeskim Cieszyńcu w saloniku muzycznym i w galerii „Na Strychu”. Ich autorami są twórcy ludowi z drugiej strony Olzy, a obie wystawy otwarte zostały z okazji „Skarbów z cieszyńskiej trawicy”.

Koronki koniakowskie przedstawia pani Beata Lejerska. Jak mówi, koronka jest dla niej „wianem”, jakie otrzymała od Boga i swoich praojców. Źródłem inspiracji jest dla niej bogactwo form archaicznych, które stara się odtwarzać i na ich podstawie tworzyć nowe formy oraz współczesne formy. Koronką koniakowską zajmuje się od szóstego roku życia, którą przejęła po czechach poprzednich pokoleń koronczarek w jej rodzinie. Na swoim koncie ma sporo sukcesów. Jest m.in. laureatką ogólnopolskiego konkursu sztuki ludowej „A to Polskie właśnie”, konkursem „Na najładniejszą Koronkę Koniakowską” i in. Swoje prace wystawia w kraju i za granicą.

Pomadło obejrzeć można rzeźby Henryka i Jarosława Głuchów. Henryk po raz pierwszy spotkał się z rzeźbą w pracowni swojego brata, który był pierwszym rzeźbiarzem w Wiśle. Jarosław kontynuuje rodzinne tradycje. Wykonuje rzeźby w drewnie, wnętrza chat góralskich, różne przedmioty, obudowy do zabawek itp. Spod jego dłuta wychodzą także postaci i sceny związane z tradycją ludową regionu.

W galerii „Na strychu” natomiast podziwiać można rzeźby w kamieniu Leszka Cieślaka z Żywca, który jest laureatem konkursu „Karpacza rzeźba ludowa w kamieniu”. Jest też jednym z laureatów międzynarodowego konkursu „Patroni Europy w sztuce” organizowanego przez Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku. W ciągu ośmiu lat wykonał ok. 40 rzeźb w drewnie i ponad 50 w kamieniu.

Niezmiernie ciekawe prace przedstawia tu 83-letni Kazimierz Pietraszko z Buczkowic, który zajmuje się rzeźbą od trzydziestu lat. Swoją twórczością wyraża podziękowanie Bogu za dar życia. Kilkakrotnie bowiem uniknął śmierci tylko o przysłowiowy włos. W jego twórczości dominuje więc głównie tematyka sakralna.

Bettelem dłuta 83-letniego twórcy ludowego, Kazimierza Pietraszki.

Marionetki

FELIETON HALINY SIKORY

Marynka siedziała w kuchni i lała wodę do garnka, w którym znajdowały się już płatki owsiane. W tym momencie w drzwiach pojawił się nie kto inny, jak Prezesowo. Marynka oczywiście się nie zdziwiła.

– Pójdziesz do kuchni i usadowisz się na krześle.

– Pójdziesz do kuchni i usadowisz się na krześle. Pójdziesz do kuchni i usadowisz się na krześle.

– Pójdziesz do kuchni i usadowisz się na krześle.

– Pójdziesz do kuchni i usadowisz się na krześle.

– Pójdziesz do kuchni i usadowisz się na krześle.

– Pójdziesz do kuchni i usadowisz się na krześle.

– Pójdziesz do kuchni i usadowisz się na krześle.

– Pójdziesz do kuchni i usadowisz się na krześle.

– Pójdziesz do kuchni i usadowisz się na krześle.

– Pójdziesz do kuchni i usadowisz się na krześle.

– Pójdziesz do kuchni i usadowisz się na krześle.

– Pójdziesz do kuchni i usadowisz się na krześle.

– Pójdziesz do kuchni i usadowisz się na krześle.

– Pójdziesz do kuchni i usadowisz się na krześle.

Dieta pod psa

– To ci nasi lyczli Mateuszka piskotami a sucharami. To zaś taki drogi nie było.

– Ale doktor nóm mówił, że yny tako dieta. A eszcze mu doł taki tabletki na odczerywni pono.

– Aha, po naszymu se tymu mówi glisty. Też se dowej pozor na swój jynzyk Prezesowo. O polskość trzeba dbać aj jak o sraczkę idzie. To znaczy o biegunkę.

– No, tak tabletki na glisty dostol.

– A jo naszym dowala kwaśnóm kapuste. Też to było troche łacniejsze a bardziej ekologiczne.

– A żrali ci te kapuste?

– Jaki żrali. Dziecka jedzóm a nie żeróm.

– Ty o dzieckach mówisz?

– A o wnukach też. A ty o kim?

– Jo o naszym nowym psowi. Kupili my se taki piekne drogi słónczko. Stoło wyncyj niż wypasioń swinia.

– A teraz taki nimocny, boroczek. A stoi eszcze wyncyj. Dieta, tabletki a wizyty u weterynarza. Gdyby ni to, tak my už mógli mieć aj drugigo.

– Marynka się zastanowiła nad tym co powiedzieć i po chwili odpowiedziała: – A mówili kiedysi ze srandy, że weterynarz powiy: – Jak se do jutra nie poprawi, tak zabić. – I zwyrze albo se wylyczyło albo ni. Ale už se nie tropiło, tak jak ludzie przy tej dzisiejszej medycynie se tropić muszóm sym tam. Tak widzým, że už ani to ni ma prowda. Se tyn świat zmynio.

– Marynka się zastanowiła nad tym co powiedzieć i po chwili odpowiedziała: – A mówili kiedysi ze srandy, że weterynarz powiy: – Jak se do jutra nie poprawi, tak zabić. – I zwyrze albo se wylyczyło albo ni. Ale už se nie tropiło, tak jak ludzie przy tej dzisiejszej medycynie se tropić muszóm sym tam. Tak widzým, że už ani to ni ma prowda. Se tyn świat zmynio.

– Marynka się zastanowiła nad tym co powiedzieć i po chwili odpowiedziała: – A mówili kiedysi ze srandy, że weterynarz powiy: – Jak se do jutra nie poprawi, tak zabić. – I zwyrze albo se wylyczyło albo ni. Ale už se nie tropiło, tak jak ludzie przy tej dzisiejszej medycynie se tropić muszóm sym tam. Tak widzým, że už ani to ni ma prowda. Se tyn świat zmynio.

– Marynka się zastanowiła nad tym co powiedzieć i po chwili odpowiedziała: – A mówili kiedysi ze srandy, że weterynarz powiy: – Jak se do jutra nie poprawi, tak zabić. – I zwyrze albo se wylyczyło albo ni. Ale už se nie tropiło, tak jak ludzie przy tej dzisiejszej medycynie se tropić muszóm sym tam. Tak widzým, że už ani to ni ma prowda. Se tyn świat zmynio.

– Marynka się zastanowiła nad tym co powiedzieć i po chwili odpowiedziała: – A mówili kiedysi ze srandy, że weterynarz powiy: – Jak se do jutra nie poprawi, tak zabić. – I zwyrze albo se wylyczyło albo ni. Ale už se nie tropiło, tak jak ludzie przy tej dzisiejszej medycynie se tropić muszóm sym tam. Tak widzým, że už ani to ni ma prowda. Se tyn świat zmynio.

– Marynka się zastanowiła nad tym co powiedzieć i po chwili odpowiedziała: – A mówili kiedysi ze srandy, że weterynarz powiy: – Jak se do jutra nie poprawi, tak zabić. – I zwyrze albo se wylyczyło albo ni. Ale už se nie tropiło, tak jak ludzie przy tej dzisiejszej medycynie se tropić muszóm sym tam. Tak widzým, że už ani to ni ma prowda. Se tyn świat zmynio.

– Marynka się zastanowiła nad tym co powiedzieć i po chwili odpowiedziała: – A mówili kiedysi ze srandy, że weterynarz powiy: – Jak se do jutra nie poprawi, tak zabić. – I zwyrze albo se wylyczyło albo ni. Ale už se nie tropiło, tak jak ludzie przy tej dzisiejszej medycynie se tropić muszóm sym tam. Tak widzým, że už ani to ni ma prowda. Se tyn świat zmynio.

– Marynka się zastanowiła nad tym co powiedzieć i po chwili odpowiedziała: – A mówili kiedysi ze srandy, że weterynarz powiy: – Jak se do jutra nie poprawi, tak zabić. – I zwyrze albo se wylyczyło albo ni. Ale už se nie tropiło, tak jak ludzie przy tej dzisiejszej medycynie se tropić muszóm sym tam. Tak widzým, że už ani to ni ma prowda. Se tyn świat zmynio.

Nasza Recenzja

Informator turystyczny

Gminny Ośrodek Kultury w Goleiszowie wydał w roku 2003 publikację turystyczną, pn. *Informator turystyczny (Szlaki turystyczne) Gminy Goleiszów*. Jest to nieduża, zgrabna książeczka, a koszty jej wydania pokryte zostały z funduszy Unii Europejskiej. Informator napisany został w myśl unijnych zasad, to znaczy przede wszystkim – jest dwujęzyczny, czyli w języku polskim i czeskim...

Nie wiem, być może są jeszcze polsko-innojęzyczne wersje, ale naszemu pograniczu ta w pełni odpowiada, wszakże Unia Europejska właśnie na takie bliskosąsiedzkie kontakty i współpracę kładzie większy nacisk. Pozycja ta okazuje się być bardziej „unijna”, niż gdyby była tylko polsko-angielska, lub polsko-niemiecka, lub w naszym wypadku czesko-angielska itp.

Wprawdzie goleszowskiemu informatorowi w wersji czeskiej przydałaby się korekta naszego bohemy, gdyż nazwy Goleiszowa i jego sołectw mają czeskie odpowiedniki i trzeba je stosować w czeskich tłumaczeniach (u nas też jeszcze czasami są z tym kłopoty). Osobiście uważam, iż w tego rodzaju publikacjach w celu historycznej i unijnej edukacji nie zaszkodziłyby podane w nawiasie także dawne niemieckie ich odpowiedniki.

Tu jednak ważna jest inicjatywa i przykład godny naśladowania. W tego rodzaju publikacjach z góry wiadomo, że turysta (w tym wypadku czeski) jest w gminie mile widziany.

Mnie jednak w związku z tym zaintrygowały inne sprawy. Gmina Goleiszów graniczy z gminą Trzynieć, więc istnieją tu jakby paralelne sytuacje. Do gminy goleszowskiej należą następujące miejscowości: Goleiszów, Bażanowice, Cisownica, Dziegiełłów, Godziszów, Kisielów, Kozakowice Górne i Dolne, Leszna Górna oraz Puńców. Zaś do gminy trzynieckiej: Guty, Karpętna, Kojkowice, Końska, Leszna Dolna i Górna, Łyżbice, Niebory, Oldrzychowice i Tyra.

Należały tu jeszcze Wędrynia i Ropica, jednak te miejscowości, szczęśliwie dla siebie, już się usamodzielnily. Na szczęście dlatego, iż teraz mogły już m.in. wydać własne duże monografie lub mapy, nawet fotograficzne – z lotu ptaka. Natomiast wszystkie wasalne, kolonialne – czy jak to nazwać – wioski wchodzące w skład Trzyńca, chyba jeszcze długo nie będą mogły o czymś takim nawet pomarzyć.

Weźmy na przykład mapę. Mapa Trzyńca ukazała się już kilka razy, w lepszym lub gorszym wykonaniu i to nawet z nieścisłościami, które nadal się powiela – np. Stare Miasto (Trzyńca) zostało umieszczone w Końskiej Podlesiu... Na wspomnianej mapie znajdują się w całości tylko tereny Trzyńca (bez zarysu granicy samego miasta), pozostałe okoliczne wsie są ujęte tylko fragmentarycznie, a tych odleglejszych na mapie Trzyńca po prostu nie ma. Na naukę decydenci trzynieccy mogliby się udać do Goleiszowa właśnie. Tam dla potrzeb gminnych szlaków turystycznych wydano mapę całej gminy z dokładnym odnotowaniem granic między poszczególnymi sołectwami.

Trzynieć, zdaje się, nie ma nawet ambicji wydania odpowiedniej dla rangi tego miasta monografii. Wprawdzie ukazała się swego czasu (1997) cenna i piękna, prywatna publikacja Henryka Wawreczki – *Trzynieć i okolica na przestrzeni lat*, ale ilość nabytych od wydawcy przez miasto egzemplarzy już się widocznie wyczerpała, a poza tym jest to pozycja o przeszłości – brak tu odpowiednika chociażby tylko ropickiej lub wędryńskiej monografii.

Poza tym radni Trzyńca na czele ze swymi burmistrzami – dawnym i współczesnym – nie są zainteresowani tego rodzaju inicjatywami. W ubiegłym roku ukazała się publikacja *Kojkowice. Monografia mojej wsi rodzinnej*. Jej autorem jest trzyniecki historyk Stanisław Zahradnik. Miasto naturalnie, nienaturalnie raczej, odmówiło na ten cel jakichkolwiek środków, a to już o czymś świadczy. W tym kontekście pobudki likwidowania polskiej szkoły są bardziej czytelne – książka ukazała się po polsku, ale gdyby miastu na tym zależało i dało na to środki, mogłaby przecież zostać wydana również w wersji dwujęzycznej.

KAZIMIERZ JAWORSKI

Dlaczego ulica Komeńskiego?

W „GL” z dnia 20 września br. pan Józef Heczko z Wędryni pyta: *Czy jest słuszne pisać np. ulica Komeńskiego?*

Spróbujmy wspólnie znaleźć odpowiedź na tę wątpliwość: Encyklopedia PWN z r. 1965 podaje: **Komenský** Jan Ámos, **Komeński**, **Comenius**, zaś Nowa Encyklopedia PWN z r. 2004: **Komenský** Jan Ámos, **Comenius**, **Komeński**.

Komisja ds. języka działająca przy Kongresie Polaków w RC zwróciła się także o opinię do Książnicy Cieszyńskiej w Cieszyńcu, skąd nadeszło jednoznaczne orzeczenie, że w Polsce przyjęła się pisownia nazwiska Komeńskiego właśnie z literą „ń”. Po głębszej dyskusji doszliśmy do wniosku, że język polski ma moralne prawo do takiej, a nie innej pisowni.

Komeński wliczony w poczet najwybitniejszych pedagogów europejskich urodził się w 1592 r. w morawskich Nivnicach, gdzie spędził dzieciństwo. Wykształcenie zdobył w protestanckich uczelniach w Niemczech. Z przyczyn od niego niezależnych jego pedagogiczna działalność w Czechach ograniczyła się do zaledwie 11 lat (1616-1627), podczas gdy w wielkopolskim Lesznie spędził lat 28 (1628-1656), które okazały się być dla niego najważniejszym i prawdopodobnie najpłodniejszym okresem jego życia. Do śmierci mieszkał głównie w Amsterdamie (4 lat). Przyjął też można, że sam swego nazwiska nie pisał ani w wersji polskiej – *Komeński*, ani też czeskiej – *Komenský*, lecz zgodnie z ówczesnymi zwyczajami, stosował jego formę łacińską – *Comenius*.

A tak na marginesie, to jest też jeszcze jedna przyczyna, którą wzięliśmy pod uwagę. Prawie każde zaolziańskie miasto posiada ulicę *Kopernika*, której nazwa pisana jest w transkrypcji czeskiej – ul. *Koperníkova*, bo władze czeskie od dawna stosują czeską transkrypcję (literę dlouhý, „i”). Innymi słowy „szczęszczają” nazwisko wybitnego astronoma, który w dodatku w swoim życiu z Czechami nie miał nic wspólnego.

BRONISŁAW WALICKI, członek komisji ds. języka przy Kongresie Polaków w RC

Książka Głosika

- Patrz Ludmiłko. Udało mi się od Tymka pożyczyć tę wspaniałą książkę o samolotach! - zawołał uradowany Głosik w drzewiach.

- To bardzo miło ze strony Tymka, że pożyczył ci swoją książeczkę. Uwważaj, by się nie zniszczyła! - ostrzegła Ludmiłka Głosika.

- A ty znowu swoje. Człowiek się cieszy, że udało mu się pożyczyć taką wspaniałą książkę, a ty musisz narzekać i narzekać! - Głosik wołał

się zabrać do lektury. Wcześniej jednak zrobił sobie kubek pysznego kakao. No bo jak tu czytać książkę bez kakao? W tym momencie jednak Ludmiłka otworzyła okno, zrobił się przeciąg, który przewrócił wazon na stole, wazon upadł na cukiernicę, z której wyskoczyła łyżka, łyżka leciała daleko, daleko. Wylądowała w kubku kakao, które rozprysnęło się na wszystkie strony. Mało brakowało i znalazło by się również na

Kochani czytelnicy!

Mija pierwszy miesiąc nowego roku szkolnego. Już na pewno przyzwyczailiście się do swych codziennych obowiązków i z zapalem będziecie pochłaniać ciekawą wiedzę z kart szkolnych podręczników. Ciekawa jestem, czy po wakacjach zdążyliście już odwiedzić swoją bibliotekę? Jeżeli nie, to zróbcie to jak najszybciej - najlepiej już w przyszłym tygodniu!!!

W dniach od 1 do 6 października podczas znanego Wam już ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek, czeka tam na Was wiele ciekawych atrakcji! Bibliotekarki zapraszają wszystkich chętnych do wspólnego czytania, czyli „degustacji smakowitego bibliotecznego menu”.

Tak samo jak w roku minionym, będziecie mogli i teraz wyrazić swoją postawę wobec biblioteki „związaniem sznurka sympatii”. W ten sposób, z Waszych krótkich sznurków, powstawać będzie długi sznur sympatii do naszych bibliotek. Dla przypomnienia - długość Waszych sznurków może wynosić maks. 0,5 m, można je wykonać z różnych materiałów i ozdabiać na różne sposoby - dowolnymi dodatkami, koralikami, węzełkami, papierowymi ozdóbkami. Możecie też dołączyć karteczkę, na której wypiszecie swoje „ulubione danie literackie” - czyli swą ukochaną książkę czy też swego ulubionego bohatera literackiego. Z reguły w Tygodniu Bibliotek placówki te oferują też bezpłatne wpisowe na okres 12 miesięcy dla nowych czytelników a zapominalscy będą mogli oddać zaległe książki bez płacenia upomnień.

Tak więc, Kochani, mam nadzieję, że podałam wyczerpującą informację o czekających na Was bibliotecznych niespodziankach. Jeszcze zdradzę Wam tylko tyle,

że naszą karwińską bibliotekę, w środę 3.10. odwiedzi pani Renata Piątkowska, autorka książek dla dzieci i młodzieży. Podczas spotkania z przedszkolakami i pierwszoklasistami o godz. 16.00 będzie również gościem na uroczystym pasowaniu nowych czytelników. Zaś wszystkich „łasuchów” młodszych i starszych zapraszamy we wtorek i czwartek w godz. 14.00 - 15.30 na „Vademecum Bibliotecznego Łasucha”, czyli porady dla ciała i ducha oparte na przepisach z dziecięcych książek, nie tylko kucharskich.

Na spotkanie z Wami cieszy się
Myszka Ernestynka

Ubranka dla książek

Kupiłeś sobie, albo może dostałeś książkę, na którą czekałeś bardzo długo? Wymarzony skarb leży przed tobą, a ty boisz się, by się nie zniszczył? To przygotuj ubranko na książkę!

Okladka z PCV

Można oczywiście kupić odpowiednią okładkę w sklepie. Taka zwykła okładka z PCV będzie bardzo ciekawie wyglądać, kiedy ją ozdobiemy według własnej fantazji. Można ją na przykład ozdobić ciekawymi naklejkami. Albo przyszyć do niej jakiś specjalny dodatek, ale to już nieco trudniejsza sprawa.

Okladka z kolorowego papieru

Proponuję, byście zapytali rodziców albo dziadków, w jaki sposób oni oprawiali swoje zeszyty. Z pewnością chętnie przypomną sobie początki roku szkolnego, kiedy to z

Jesienny wiatr

Wiatr jesienią ma robotę w nocy i za dnia.
Ciągłe strąca liście złote i przed siebie gna.
I nasiona drzew bez liku nosi tu i tam.

Kiedy spocznieś już, wietrzyku?
Powiedz, powiedz nam!
Po zielonym wielkim lesie wiatr piosenki dzieci niesie.
Aż się dziwią stare drzewa Kto was tak nauczył śpiewać?

Hanna Ożogowska

książce o samolotach. Jednak przewidująca Ludmiłka zdążyła ją wyrwać Głosikowi z rąk. Przy okazji udało jej się niestety nabić Głosikowi guza swoim łokciem.

- A nie mówiłam - zaczęła Ludmiłka. - Zrobię ci okładkę na tę książkę, by się nie zniszczyła.

- A nie mówiłam - przedrzeźniał Ludmiłkę Głosik - wykrakałaś po prostu. Gdybyś nie otworzyła okna, to by nie stała się ta cała katastrofa. A swoją drogą, skoro umiesz przewidywać różne rzeczy, to dlaczego nie złapałaś w locie łyżki? Nie wpadła by wtedy do kubka z kakao i książka nie byłaby zagrożona.

- Czemu narzekasz. Przecież tak czy tak uratowałam książkę.

- Tak, z tą małą różnicą, że gdybyś złapała łyżkę, to ja nie miałbym guza na głowie! - mamrotał Głosik.

KROPKA

Rubrykę przygotowała:

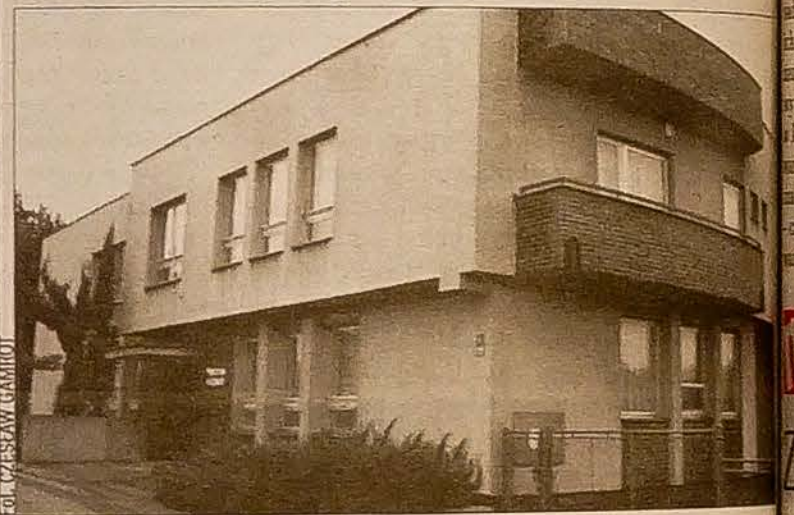
HALINA SIKORA

DOMY I ŚWIETLICE PZKO (24) Błędowice Dolne

Miejscowe Koło powstało 16 listopada 1947. Pierwszym prezesem obwołano Ernesta Fukalę. Do roku 1963 błędowiccy pezetkaowcy nie posiadali własnego lokalu. Na początku 1964 r. zakupiono budynek starego Domu Zborowego Kościoła Ewangelickiego, który po gruntownym remoncie oddano do użytku dla potrzeb Koła jeszcze w tym roku. W 1968 r. w ramach „Akcji dwudziestu świetlic na 20-lecie PZKO” dobudowano przybudówkę. W 1982 r. na walnym zebraniu po raz pierwszy wysunięto wniosek remontu albo rozbudowy obiektu. W końcu zdecydowano o gruntownej przebudowie budynku. Głównym inicjatorem tego pomysłu był ówczesny prezes Tadeusz Nierostek. Projekt rozbudowy opracował inżynier architekt Oskar Chmiel.

7 kwietnia 1984 odbyło się nostalgiczne pożegnanie ze starą „Zborówką”, a w dwa miesiące później rozpoczęto jej rozbiórkę, przy której w znacznej mierze pomogło przedsiębiorstwo „Rekultywacje

Hawierzów”. Po rozebraniu starożytnego obiektu ruszyły prace na budowie nowego. Już 15 września 1984 r. odbyło się uroczyste otwarcie nowego budynku. Na całe przedsięwzięcie zużyto m.in. 120 tys. ciężkich oraz 45 ton żelaza, włączając w to oczywiście tysiące darmowych godzin ofiarne odpracowanych przez pezetkaowców. Realizację projektu pomocy miasta oraz bezinteresowną pomoc członków innych Kół. Na parterze mieści się sala ze sceną na 280 osób wraz z zapleczem, kuchnia z jadalnią oraz szatnia. W piwnicy znajduje się lokal na ponad 100 osób, natomiast na piętrze - obywatelska sala zebrań, Izba Tradycji oraz jeszcze kilka pomieszczeń. Dzięki temu w Domu mogą odbywać się aż trzy imprezy naraz. W 1994 r. w obiekcie ulokowano Polską Oddział Biblioteki Miejskiej. W sąsiedztwie budynku znajduje się ponadto przyległy ogród ze stałym podziemnym płaszczem oraz parking na 20 samochodów. CZESŁAW GAMBO

Dom PZKO w Błędowicach Dolnych należy do najokazalszych na Zaolziu.

Nak Powiedzieć

Witej Lojzku!

Eszcze że mómy ty poczitacz, bo byś normalnie nie przeczytał, co Ci tu piszmy. Jo miał takóm miynszóm nehode i móm obie ryncy w sadrze. Także ryncznie bych Ci posłol yny jaksy niezidentyfikowane hieroglify. Eszcze że móm niezasadrowane dwa palce, tak to na tej klawesnicy wytuikujym. Idzie mi to strasznie pumału, ale muszym Ci opisać, jak se to stało. Spotkolech takóm fajnom dziełuche. Fajno, bo miała dlógi nogi. Ale na tych nogach miała koleczkowe brusle. A jo za nióm pieszo nie zdónzól, tak zech se też ty koleczkowe brusle kupił. No a toch ni miał robić. Jo se myśloł, że to jeżdżyni je taki same jak na bruslach na stawie u starki. Ale to był omył. Ledwoch na to stanył, tak zech se wyrócił a už to było. Spadnył zech na betón, obie ryncy mnie bołaly jak cholera. Dziełucha pojechała dali a jo zostól tam leżeć. Eszcze że se nadymnóm jaksy bezdomowec ulitowóm a zawołoł z mobila mojigo, bo jo rynkami ni móg ruszać, tak z mojigo mobila zawołoł sanitke. Ta przyjechała, do nemocnice mnie odwyzlił, wytahym na chirurgie wywyzlił, porobili ryntgyny a posłali na sadrowani. Koleczkowe brusle zech doł młodszemu bratowi a lezym a je zech na nemocenski aspón na miesiönc. Baby to je normalnie naszo zagłada. Franta

Miły Franciszku!

Żal mi Ciebie i mam nadzieję, że szybko wrócisz do zdrowia. Cieszę się, że piszesz do mnie na komputerze (nie poczitacz), ale wolałbym byś pisał bardziej poprawnie. Ilość

czeczizmów w Twojej gwarze może niektórych przeszkadzać. Otóż, nehoda to wypadek, sadra to gips, więc zasadowane palce to palce w gipsie. Dzięki temu, że nie wytuikujesz na klawiatuże, a nie wytuikujesz na klawesnicy. Twoją zmoreć okazałoby wrotki, albo też rolki (nie koleczkowe brusle), a nie dziewczyna. Wychodząc na bruslach, czyli po prostu na wach wymaga trochę linijki. Jak będziesz chciał, to zaproś mnie pouczyć. Popelniles bład (nie bład) nie pytając mnie o zdanie. Jestem że bezdomni (nie bezdomowec) nie ją więcej współczucia i zdrowego rozsądku, niż niektóre państwa. Kochany, mobil to po polsku samochód! Przyjechała po Ciebie sanitka, która odwiezie Cię do szpitala, a nie do nemocnice. W szpitalu jeżdżą windy, nie wytahym. Mam nadzieję, że przez miesiąc przetrwasz na zwolnieniu lekarskim (nie nemocenski) podszlifujesz trochę swój język i... stosunek do kobiet. Życzę powrotu do zdrowia.

Poczitacz - komputer
Nehoda - wypadek
Sadra - gips
Klawesnica - klawiatura
Wytuikować - wystukiwać
Koleczkowe brusle - wrotki, rolki
Brusle - łyżki
Omył - bład
Bezdomowec - bezdomny
Mobil - komórk
Sanitka - karetka
Nemocnice - szpital
Wytah - winda
Nemocensko - zwolnienie lekarskie

Głosikowa Korespondencja

Cześć dzieciaki,

otrzymujemy pierwsze korespondencje od Was w tym roku szkolnym. Dzisiaj prezentujemy list opisujący Święto Ziemniaka w przedszkolu przy ulicy Moskiewskiej w Cz. Cieszynie. Poczytajcie sobie, jak przedszkolaki ładnie przywitały jesień.

Oczywiście czekamy na Wasze listy. Jesteśmy bardzo ciekawi, co u Was nowego. A więc do piór i klawiatur!
Głosik i Ludmiłka

Pieczenie ziemniaków to początek jesieni

Święto Ziemniaka, czyli powitanie jesieni, obchodzili dzieci z przedszkola przy ulicy Moskiewskiej w Cz. Cieszynie. Przedszkolaki nie tylko piekły ziemniaczane bułwy w popiele, ale również przez specjalne lunety mogły obserwować nowe gwiazdozbiory, które widoczne są na niebie tylko o tej cudownej porze roku: gwiazdozbiór czerwonej jarzębiny, dorodnego prawdziwka lub latawca.

Przez zabawę zapoznaliśmy dzieci nie tylko ze zwiastkami przodków, opowiadamy im też o tym, co dzieje

się w przyrodzie w różnych porach roku, uczymy ich też o gwiazdach. Maluchy są zachwycone i na pewno wiele z tego zapamiętają; poza tym dla dzieci z miasta ognisko z pieczkami jest prawdziwą atrakcją” - mówi kierownik przedszkola Halina Gaura. Na koniec dzieci zrobiły barwne ogony dla latawców, które będą teraz strącać barwne liście z drzew. Jesień może już więc nadejść. (D.H.)

Nowoczesna Kobieta

Zdrowo z pytajnikiem

W zdrowe odżywianie się i stosowanie diety niskokalorycznej, z dostateczną ilością warzyw i owoców, wchodzi się dziś w znacznym stopniu. Kobieta, która podczas przerwy w pracy rozłoży na biurku kawałek papieru, a w nim boćkę, zostanie najprawdopodobniej potraktowana przez swe koleżanki, jakby nie była. Jednak również ten, kto zdecydowanie się na zdrową żywność, nie może być pewny, że naprawdę nie będzie obciążał swego organizmu szkodliwymi substancjami. Producenci artykułów żywnościowych, wiedząc, że „zdrowa żywność” to dziś zaklęcie, które może im przynieść nowych konsumentów, nieraz w niezupełnie uzasadnionych wypadkach twierdzą, że ich produkty są zdrowe. Niedawno otrzymałam dobry chwyt reklamowy producenta soków owocowych w plastikowych opakowaniach, przeznaczonych zwłaszcza dla dzieci. - *Bez konserwantów!* - czytamy duży slogan. Wspaniale, warto kupić - i sok ląduje w koszy-

ku czy wózku. Tymczasem przeczytawszy dokładnie skład produktu stwierdzimy, że konserwantów rzeczywiście nie zawiera, za to są w nim sztuczne barwniki. Na innym soku widzimy z kolei duży napis *Bez sztucznych barwników!* - i historia się powtarza. Tym razem nie ma barwników, za to są konserwanty lub inne związki chemiczne. Ciekawa jest sprawa tzw. niskokalorycznych jogurtów, pysznących się na opakowaniu rzucającym się w oczy napisem *0% tłuszczu*. Dietolodzy zwracają uwagę na to, że produkty te często zawierają stosunkowo dużo cukru, który ma poprawić mdły smak, będący efektem pozbawienia produktu tłuszczu. Sprawa zawartości tłuszczu w danym produkcie jest zresztą rzeczą nieco tajemniczą i łatwo możemy ją zinterpretować w niewłaściwy sposób. Typowe jest to u serów, gdzie ilość tłuszczu określana jest jako odsetek tłuszczu w suchej masie, a z kolei ilość suchej masy procentem z ogólnej masy produktu. By więc stwierdzić, ile gramów tłuszczu zawiera 100-gramowy ser, trzeba trochę policzyć (albo zlecić obliczenie dziecku, dla którego będzie to świetna łamigłówka matematyczna). Sucha masa to masa produktu, która pozostanie po jego wysuszeniu. Jeżeli więc ser zawiera 50 proc. suchej masy, a ta z kolei 50 proc. tłuszczu, oznacza to, że w 100

g sera mamy 25 g tłuszczu.

Kontrowersyjnymi składnikami potraw są sztuczne słodziki chemiczne, stosowane zwłaszcza do słodzenia napojów niskokalorycznych. Chodzi o aspartam i inne. Wokół bezpieczeństwa ich użycia trwają spory między poszczególnymi grupami naukowców. Opublikowane w latach 90. badania naukowe, które sugerują, że istnieje związek pomiędzy spożyciem aspartamu a rakiem mózgu lub układu limfatycznego, godzą w interesy koncernów produkujących te wyroby, które z kolei starają się za pomocą innych badań dowiedzieć, że takiego związku nie ma. Oficjalnie aspartam uważany jest jako niegroźny dla zdrowia, w każdym jednak razie nie powinny zawierających go produktów spożywać małe dzieci i kobiety ciężarne.

Konkluzja - jedzmy zdrowo, lecz wybierając produkty żywnościowe, nie dajmy się zwieść tylko tym, co na opakowaniu podane jest największymi literami. Warto przeczytać cały skład, chociaż ten napisany bywa tak małymi literami, że niejedna z nas musi sięgnąć po okulary, by podjąć temu zadaniu. (dc)

Smacznego Faszzerowana sałata lodowa

Składniki: 1 główka sałaty lodowej, 15 dag twarogu lub sera wiejskiego (cottage), 2 łyżki mleka, 2,5 dag rodzynek, 2,5 dag posiekanych orzechów włoskich, 1 drobno pokrojona czerwona papryka, sól i pieprz.

Przygotowanie: Odciąć górną część główki sałaty i zachować ją w całości. Przy pomocy małego ostrego nożyka wyciąć środek drugiej połowy tak, aby główkę została pusta w środku bez uszkodzenia listków zewnętrznych. Wycięte ze środka listki drobno pokroić i wrzucić do salaterki. W innej miseczce rozetrzeć twaróg z mlekiem aż do uzyskania jednolitej masy. Zmieszać masę starannie z rodzynekami, orzechami i kawałkami papryki, dodać pokrojoną sałatę. Przyprawić do smaku solą i pieprzem i starannie wymieszać. Masę nałożyć do główki sałaty i przykryć zachowaną górną częścią. Schłodzić przed podaniem przez ok. pół godziny.

Z książki „Smaczne i zdrowe sałatki”

Kolumnę przygotowała:

DANUTA CHLUP

Moje Ogród

Zielony płot (2)

Wybór roślin do posadzenia żywopłotu zależy od warunków świetlnych w miejscu, w którym będzie on rósł. Jeżeli będzie to miejsce półcienia lub wręcz zupełnie zacienione, wybór jest znacząco ograniczony. Spośród roślin liściastych większe zamienne dobrze toleruje grab, w przypadku żywopłotu tego warto będzie zdecydować się na posadzenie innych roślin. Niemalże znaczenie ma nasłonecznienie dolnych części żywopłotu. W przypadku braku światła padającego na podnoże żywopłotu, gałęzie najniższej położone zamierają. Taki efekt często występuje u żywopłotów liściastych.

Ważnym czynnikiem nadającym się do posadzenia żywopłotu jest jego wysokość. Oto niektóre z nich, w zależności od wysokości żywopłotu:

Żywopłot liściasty zimozielony: bukszpan wieczniezielony, igła błyszcząca, ognik szkarłatny, ostrokrzew wieczniezielony.

Żywopłot liściasty sezonowy: berberys thunbergii.

ga, dereń biały, dereń biały syberyjski, dereń kwiecisty, liguster pospolity, pięciornik krzewiasty. Żywopłot iglasty: różne odmiany cisa, jałowiec chiński, świerk serbski, różne gatunki żywotnika zachodniego - np. „Barbant”, kulistka, „Spiritalis” i inne.

Idealną porą na sadzenie żywopłotu jest jesień, lecz dla żywopłotów iglastych polecany jest również termin wiosenny. Sadząc żywopłot jesienią, wybierzemy termin tak, by rośliny miały jeszcze ok. 1-2 miesiące czasu na przyjęcie się, zanim nastaną mrozy. Decydując się na porę wiosenną, pamiętamy o tym, że nigdy nie można dopuścić do przeschnięcia gleby i podsuśnięcia wrażliwych korzeni młodych roślin. Dla gęstości żywopłotu niezmiernie ważne jest posadzenie odpowiedniej liczby roślin w odpowiednich odstępach. Zalecana rozstawa różni się w zależności od planowanej wysokości żywopłotu, a także wybranego gatunku roślin. Ogólnie można powiedzieć, że na żywopłot o docelowej wysokości ok. 80 cm należy posadzić 4 rośliny na mb, u żywopłotów, które mają przekraczać metr wysokości, wystarczą 3 rośliny na mb, a u 2-metrowych żywopłotów sadzimy z reguły 2 rośliny na mb. Opr. (dc)

Moje Relaks

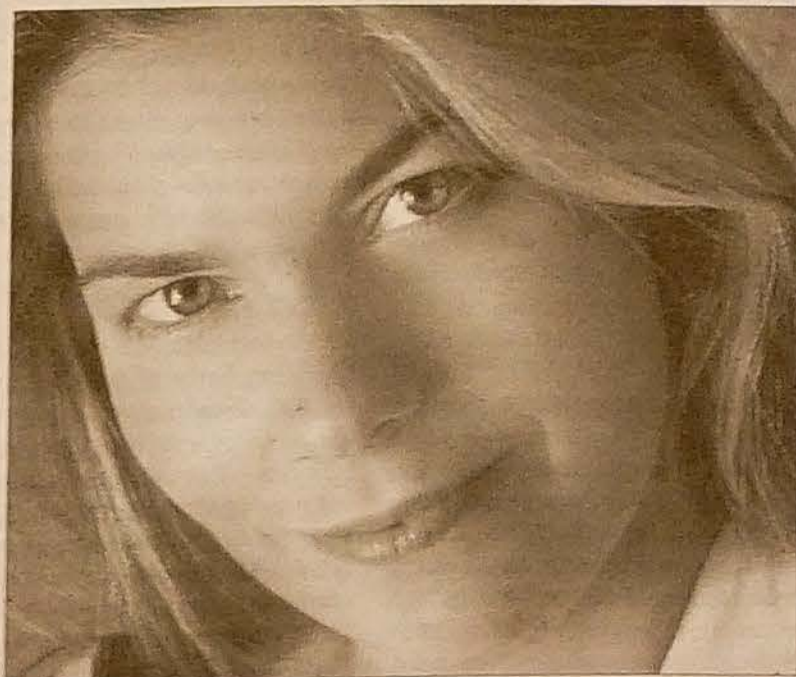
Użyjmy oczom

W naszym trybie życia, gdy spędzamy dużo czasu przy komputerze, nasze oczy szybko się zmęczą. Mogą pojawić się takie dolegliwości, jak ból w oku, zaczerwienienie itp. Ważne jest, aby naszym oczom podczas pracy na komputerze zapewnić regularnych chwil odpoczynku. Nie musimy w tym wszystkim nie powinniśmy dłużej niż 30 minut patrzeć bez przerwy w monitor. Rozglądajmy się od czasu do czasu w innym kierunku. Wykonujmy na chwilę powieki, poćwiczmy ćwiczenia ocznymi. Nieprzyjemne odczucia w oku mogą być przyczyną zmęczenia. Nieprzyjemne odczucia w oku mogą być przyczyną zmęczenia. Nieprzyjemne odczucia w oku mogą być przyczyną zmęczenia.

W aptekach można też kupić specjalne krople, które zwalczają dolegliwości wynikające m.in. ze zmęczenia oczu.

Wielu osobom uprzykrzają życie worki pod oczami. Te również można zmniejszyć dzięki okładom, najlepsze są z naparu z liści rozmarynu. Na sine podkówek pod oczami można stosować na przemian chłodne okłady z lipy, świeżlika lekarskiego, kopru włoskiego. Z ziół sporządzimy napar, zanurzymy w nim płatki kosmetyczne i położymy na powiekach.

Dlaczego powieki puchną i sinieją? To wynik zaburzeń krążenia limfy. Prócz stresu i zmęczenia winna może być dieta - nadmiar soli, ostre

przyprawy. Żeby się tego pozbyć, wystarczy przemywanie twarzy zimną wodą, napięcie mięśni twarzy, okłady z rumianku. Opr. (dc)

Moje Zdrowie

Jaskra i zaćma

Co to takiego jaskra i zaćma?

Czy choroby te można leczyć? Czy trzeba obawiać się operacji? Na te pytania odpowiada MUDr Halina Toman z gabinetu okulistycznego w Karwinie Nowym Mieście:

Pierwsze objawy jaskry (glaukoma) mogą się pojawiać już około 40. roku życia. Dlatego wskazane jest, by nawet osoby, które do tej pory dobrze widziały, wybrały się do okulisty w celu zbadania ciśnienia wewnątrzgałkowego. Chodzi o proste, bezbolesne badanie. Gdy ciśnienie jest podwyższone, może to oznaczać, że w oku jest jaskra - pomimo że pacjent nie ma na razie żadnych problemów. Wtedy kieruje się go na dalsze badania. Nieleczona

na jaskra powoduje, że pole widzenia się zwęża, człowiek stopniowo może nawet oślepnąć. Tu podkreślam, że jaskra w swej istocie nie jest chorobą uleczalną. O jaskrze mogą świadczyć takie objawy, jak widzenie tęczy, ból, poranne migreny i ból oka. Wczesne rozpoznanie choroby daje duże szanse na zatrzymanie jej postępu i uratowanie wzroku. Jeżeli już doszło do upośledzenia widzenia, to nie można go cofnąć. Gdy badania wykryją jaskrę, lekarz przepisuje zwykle krople, które normalizują ciśnienie wewnątrzgałkowe. W 80-90 proc. przypadków nie utrudniają normalnego trybu życia, aplikuje się je tylko 1-2 razy dziennie. Jeśli leczenie kroplami nie daje wyników, stosuje się leczenie laserem albo może być konieczny zabieg chirurgiczny. Natomiast gdy nerw wzrokowy w następstwie jaskry obumrze, wtedy jest już za późno.

Również zaćma (katarakta) może pojawiać się już około czterdziestki. Chodzi o zmętnienie soczewki, które powoduje, że chory widzi jak przez zamgloną szybę. Pierwsze objawy bywają różne - widzenie może być rozmazane, niektórzy widzą gorzej przy jasnym świetle, inni przy zmroku. Oftalmolog stwierdzi zaćmę przez zbadanie soczewki za pomocą specjalnego aparatu podobnego do mikroskopu. Dawniej czekało się z operacją do chwili, nim pacjent zupełnie przestał widzieć. Obecnie wskazaniem do operacji jest poczucie dyskomfortu ze strony pacjenta. Zabieg polega na wyjęciu zmętniałej soczewki i zastąpieniu jej soczewką sztuczną. Operacja przebiega ambulatoryjnie, w miejscowym znieczuleniu, po 3-4 godzinach od zabiegu chory może wrócić do domu. Operuje się tak ludzi po czterdziestce, jak i 80-latków.

Telewizja

CZWARTEK 27 WRZEŚNIA

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 27 września 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Moda na sukces (s.) 9.25 Tom - Tom w krajach arabskich (s.) 9.50 Budzik - Sztućce jemy! 10.20 Nastoletni geniusze 10.50 Moja farma - Inga Liv w Norwegii 11.05 Pełnosprawni 11.20 Laboratorium XXI wieku - Nauka dla innowacji 11.40 Telezakupy 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.25 Europa bez miedzy 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? 14.00 Dzień Nauki - Polska 2007 14.30 My, wy, oni 15.00 Wiadomości 15.10 Szczęśliwa karta 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Zagubieni (s.) 22.10 Sprawa dla reportera 22.45 Defilada zwycięstwa 23.50 Agent nr 1 1.30 Teleexpress nocą 1.45 Był taki dzień 27 września 1.50 Notacje - Eugeniusz Cydzik.

■ TVP 2

5.40 Statek miłości (s.) 7.15 Telezakupy 7.30 Przygody Goździka 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Lokatorzy - Niewinny szantaż (s.) 11.30 Magnum - Czas rozstrzygnięć (s.) 12.25 Trzy szalone zera - Cudowne pileczki 13.00 Najmniejsi ludzie na świecie 13.55 Duże dzieci 14.50 Rycerze i rabusie - W walce z infamizmem 15.40 M jak miłość (s.) 16.30 Gliniarz i prokurator - Ostatni taniec (s.) 17.20 Co ludzie powiedzą? 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Jeden z dziesięciu 20.00 Barwy szczęścia 20.50 Od miłości do szczęścia 21.00 997 21.30 Panorama 21.55 Sport-telegram 22.05 Dr House (s.) 22.55 Pitbull 23.50 Ulice kultury 0.05 Kiedy zabraknie ropy 1.05 Biuro kryminalne 1.50 Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

■ TV KATOWICE

6.00 Kurier 7.45 Aktualności 7.50 Kalejdoskop regionalny - Bielsko-Biała 8.45 Tropiciel 9.00 Kurier

PITBULL

sensacyjne, Polska, 2005, 55 min
TVP 2, czwartek 27. 9., 22.55
Reżyseria: Patryk Vega
Występują: Janusz Gajos, Andrzej Grabowski, Krzysztof Stroński, Marcin Dorociński, Weronika Rosati, Małgorzata Foremniak.

Współczesna Warszawa. Na Stadionie Dziesięciolecia dochodzi do krwawych porachunków, które zgotował dłużnikom człowiek Saída. W ciągnącą się od lat sprawę mafiosa jest zaangażowanych pięciu policjantów z sekcji operacyjnej. Stojące w martwym punkcie śledztwo rusza, gdy do akcji wkracza przybyły z Moskwy Wor, człowiek rozstrzygający spory w ormiańskim świecie przestępczym. Zamierza on za pomocą policjantów wyeliminować z gry Saída, który uciekł do Turcji. Do realizacji planów wybiera Despera, podsuwając mu sličną córkę mafiosa Dzemmę.

9.19 Przegląd prasy 9.23 Serwis ekonomiczny 9.30 Kurier 10.15 Kurier gość 10.30 Kurier 11.00 Kurier biznes 11.23 Serwis kulturalny 11.30 Kurier 12.07 Kurier świat 12.30 Kurier 12.55 Serwis ekonomiczny 13.07 Kurier komentarze 13.30 Kurier 14.08 Kurier świat 14.30 Kurier 15.09 Kurier komentarze 15.24 Serwis kulturalny 15.30 Kurier 16.14 Rozmowa dnia 16.30 Kurier 16.45 Aktualności 16.50 Kronika miejska - Zabrze 17.00 Trójka dziecięca - Maurycy i Hawranek 18.00 Aktualności 18.40 Ludzie i sprawy 19.05 Pomysł na weekend 19.10 Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 19.50 TV Katowice zaprasza 20.01 Telekurier 20.30 Kurier 20.50 Trzeci wymiar 21.30 Kurier 21.45 Aktualności 22.15 Kurier biznes 22.30 Kurier 22.44 Patrol 3 23.30 Kurier 0.05 Życie za murem - Partia bez narodu 0.58 Trzeci wymiar 1.34 Kurier 2.02 Kurier biznes.

■ POLSAT

5.45 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.30 Sekret Laury (s.) 7.30 TV market 7.45 Wielka wygrana (teleturniej) 8.45 Graczykowie - Buła i spółka (s.) 9.15 Strażnik Teksasu (s.) 10.15 13. posterunek - Pchły i rosyjska mafia (s.) 10.45 Miodowe lata - Copywriterzy (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Pensjonat pod Różą - Podmiana (s.) 13.00 Jesteś moim życiem (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Świat według Bundych (s.) 15.15 Benny Hill 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja 16.35 13. posterunek - Trudne dni (s.) 17.05 Miodowe lata - Jedyny w swoim rodzaju (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Tylko miłość (s.) 21.00 Ekipa 21.55 Studio Lotto 22.20 Co z tą Polską? 23.20 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku 0.15 Dziewczyny w bikini (quiz) 1.15 Nocne randki 4.45 Music Spot.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Bananowe rybki 9.30 Na tropie (mag. krym.) 10.00 Wiadomości 10.05 List do ciebie 11.00 Kolory życia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Ćwiczmy z TVC 13.40 Pod pokrywką (mag.) 14.05 Wszystko party (talk show) 15.00 Wiadomości 15.05 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 15.45 Film o filmie 16.00 Zaczarowane przedszkole 16.40 Meduza (lista przeb.) 17.15 AZ-kwiz 17.35 Stop 17.40 Czarne owce (pr. publ.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.15 Ogród - to sztuka 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Hercule Poirot (film br.) 21.50 Bananowe rybki (talk show) 22.20 Fenomen dziś 22.45 Q (mag.) 23.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 23.25 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.30 David Nolande (s.) 0.20 Film o filmie 0.35 Musicblok 1.00 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.15 Wydarzenia w regionach 7.50 Panorama 8.30 Podróż po... 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.45 Żywe serce Europy 12.00 Teatr żyje! (mag.) 12.25 Kosmopolis 12.55 Ćwiek astronautą 13.00 Nauka jest zabawna 13.25 Pomagajmy sobie 13.40 Studnia 14.00 Labirynt 14.30 Interpelacje posłów 16.00 Kosmiczny remanent 16.50 Profile 17.10 Wiadomości w języku migowym 17.15 Buly (mag.+transmisja meczu hokeja) 20.00 Wiadomości z Anglii II pod wpływem Nieznośnej lekkości bytu Kundery (dok.) 21.00 Wydarzenia, komentarze 21.30 Czechosłowacki

OJCIEC PANNY MŁODEJ

komedie, USA, 1991, 115 min
Polsat, piątek 28. 9., 20.00
Reżyseria: Charles Shyer
Występują: Steve Martin, Diane Keaton, Kimberley Williams, George Newbern, Peter Michael Goetz, Kate McGregor-Stewart, Martin Short.

Małżonkowie George i Nina mieszkają w Kalifornii na przedmieściach Los Angeles, w dużym domu, w którym zawsze panują harmonia i spokój. Mają dwoje dzieci - syna Matty'ego i starszą, 22-letnią już córkę Annie, która właśnie wraca z Europy, dokąd wyjechała na studia. Annie zaskakuje rodzinę wielką nowiną. Okazuje się, że jest zaręczona z Bryanem MacKenzie, Amerykaninem, którego poznała we Włoszech. Wiadomość o rychłym ślubie dezorganizuje ułożone życie George'a, który nie potrafi się odnaleźć w nowej sytuacji.

Tygodnik Filmowy 21.40 Klub Filmowy: Zakochany bez pamięci (film USA) 23.25 Po powierzchni 23.45 Polityczne spektrum 0.10 Regiony TVC24 0.35 Retransmisja posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Kojak (s.) 9.35 Daleko od domu: Przygody złotego psa (film USA) 11.10 Ulica (s.) 12.35 Gliniarz z dżungli (s.) 13.35 Sprawy Da Vinci (s.) 14.30 Poszukiwacze skarbów (s.) 15.30 Bez śladu (s.) 16.25 Świat według Bundych (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.30 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.20 Zabójcza broń IV (film USA) 0.40 Martwa strefa (s.) 1.25 Szybka wygrana.

■ PRIMA

6.30 Tabaluga (s. anim.) 7.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.40 Jesteś moim życiem (s.) 9.40 Płomienie namiętności (s.) 10.40 Diagnoza morderstwo (s.) 11.40 Rewir Wolfa (s.) 12.40 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 13.40 Inspektor Balko 14.40 Renegat (s.) 15.40 Tajemnica Svaneholm (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.00 Wiadomości, prognoza pogody 18.05 5 kontra 5 (pr. roz.) 19.00 Wiadomości, sport 19.25 M.A.S.H. (s.) 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.15 VyVoleni - nowi bohaterowie 23.10 Nowojorscy gliniarze (s.) 0.05 VyVoleni - nowi bohaterowie 0.35 Blisko domu (s.) 1.25 Zapytaj o przyszłość.

PIĄTEK 28 WRZEŚNIA

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 28 września 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Moda na sukces (s.) 9.25 Pettson i Findus - Tort (s.) 9.40 Były sobie odkrycia - Maria Skłodowska-Curie 10.15 Snobs 10.45 Sąsiedzi - Ach, Parzy! (s.) 11.10 Faceci do wzięcia - W zdrowym ciele (s.) 11.40 Telezakupy 12.00 Wiadomości 12.15 Agrobiznes 12.25 Wielkie sprzątanie 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Tajemnice Watykanu - Papiescy elektory 14.30 Kobieta zaradna - Przemoc

psychiczna 15.00 Wiadomości 15.10 Szczęśliwa karta 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Tajemnica twierdzy szyfrów 21.20 Ronin 23.25 Losskot! 0.00 Wśród wilków 1.40 Zagubieni (s.) 3.05 Matki, żony i kochanki (s.) 4.00 Był taki dzień 28 września.

■ TVP 2

5.50 Statek miłości (s.) 7.20 Telezakupy 7.35 Przygody Goździka 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.05 Święta wojna (s.) 11.40 Abe i Bruno 13.15 Wojciech Cejrowski boso przez świat - Gdzieś w Afryce 13.50 Rzyżkanci (s.) 14.40 Rycerze i rabusie 15.35 Barwy szczęścia 16.35 Gliniarz i prokurator - Zbliź się (s.) 17.25 Oto jest pytanie 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Wideoteka dorosłego człowieka 20.00 Gwiazdy tańczą na lodzie 22.20 Panorama 22.45 Sport-telegram 22.50 Moje dziecko 0.35 Miasteczko Twin Peaks (s.) 1.25 Mała Brytania 2.00 Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

■ TV KATOWICE

6.00 Kurier 7.45 Aktualności 7.50 Kalejdoskop regionalny - Rybnik 8.45 Jak ten czas leci 9.00 Kurier 9.15 Kurier flesz 9.23 Serwis ekonomiczny 9.30 Kurier 10.08 Serwis kulturalny 10.15 Kurier gość 10.30 Kurier 11.00 Kurier biznes 11.30 Kurier 12.07 Kurier świat 12.30 Kurier 13.07 Kurier komentarze 13.30 Kurier 14.08 Kurier świat 14.30 Kurier 15.10 Kurier komentarze 15.30 Kurier 16.14 Rozmowa dnia 16.30 Kurier 16.45 Aktualności 16.50 Kronika miejska - Katowice 17.00 Atelier 18.00 Aktualności 18.40 Trójwymiar - Magazyn prasy, radia i telewizji 19.10 TV Katowice 19.15 Gruby 19.45 Pomysł na weekend 19.50 TV Katowice zaprasza 20.01 Telekurier 20.30 Kurier 20.50 Trzeci wymiar 21.30 Kurier 21.45 Aktualności 22.15 Kurier biznes 22.30 Kurier 22.46 16/16 23.30 Kurier 0.05 Skazani na wieczne zimno 0.59 Trzeci wymiar.

■ POLSAT

5.45 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.30 Sekret Laury (s.) 7.30 TV market 7.45 Wielka wygrana (teleturniej) 8.45 Graczykowie - Buła i spółka (s.) 9.15 Strażnik Teksasu (s.) 10.15 13. posterunek - Trudne dni (s.) 10.45 Miodowe lata - Jedyny w swoim rodzaju (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Pensjonat pod Różą - Podmiana (s.) 13.00 Jesteś moim życiem (s.) 14.00

ŚMIERTELNY REJS

horror, USA, 1998, 135 min
Polsat, piątek 28. 9., 22.20
Reżyseria: Stephen Sommers
Występują: Treat Williams, Famke Janssen, Anthony Heald, Kevin J. O'Connor, Wes Studi, Derrick O'Connor, Jason Flemyng.

Luksusowy statek transatlantyczny wypływa w pierwszy rejs. Niespodziewanie na środku oceanu zostaje opanowany przez piratów. Na pokładzie odnajdują tylko zwłoki pasażerów. Przerażeni odkrywają, że na liniowcu ukrywają się dziwne stwory oceaniczne. Wśród nielicznych ocalałych są przywódca szajki, budowniczy statku, piękna oszustka Trillian oraz nieustraszony John Finnegan. Rozpoczyna się walka o przetrwanie.

Pierwsza miłość (s.) 14.45 Świat według Bundych (s.) 15.15 Benny Hill 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja 16.35 13. posterunek (s.) 17.05 Miodowe lata - Miłość jest ślepa (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Ojciec panny młodej 21.35 Studio Lotto 22.20 Śmiertelny rejs 0.35 Buła kontra Python 2.10 Dziewczyny w bikini (quiz) 3.10 Nocne randki 4.45 Music Spot.

■ TVC 1

6.15 Program muzyczny 6.40 Ci mnie zechcecie? 7.00 Ogród tożsamości 7.25 Ciche kroki 8.20 Szczęśliwa karta 8.35 Wstawaj! Gramy! 9.05 Willy Fog (s. anim.) 9.30 Był sobie... wynalazca 9.55 Bajka 11.05 W dniu św. Wacława 12.00 Wiadomości 12.05 Życie i przepisy z pustkowiu (s. dok.) 12.35 Labirynt 13.05 Bajka 14.25 Czeska filharmonia to też człowiek 15.25 Król i ja 16.30 gambit (film TV) 16.30 Siernica niedziela (film czes.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.10 Babel 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Paraple 2007 (transmisja gali) 21.00 Żandarmie humoreski (s.) 22.00 Ally McBeal (s.) 23.20 Wiadomości, prognoza pogody, sport 23.30 Łowca wanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.50 Tajemnica jeziora (s.) 1.15 Półkrywką.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.15 Wydarzenia w regionach 7.50 Panorama 8.30 Słowo na niedzielę 8.45 Magazyn chrześcijański 9.00 Magazyn religijny 9.20 Signum 9.50 Koncert Praskiego Zamku 10.00 Narzędzia świętowaclawska pielgrzymka 11.45 Recital Ireny Budweiser 12.25 Babel (mag.) 14.25 Febia (anim.) 14.50 Bajka 15.35 Przygody nauki i techniki 16.00 Eurofotografia 16.10 Kamera w podróży 17.05 Miejsca 17.20 Prywatne muzeum 18.00 Sztuki walk 18.00 Babel 18.30 Magazyn 19.05 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Św. Wacław (dok.) 20.55 Słowo na niedzielę 21.00 Cudowny neta: Tajemnice płci (s. dok.) 22.00 Pamiątnik Alana Clarka (s.) 23.00 TVC Live - B. Basikova i Przemysław 23.25 Czerwony karzeł (s.) 23.30 Gorączka piątkowej nocy 1.15 Peterson Quartet (koncert).

■ NOVA

5.50 Mali bohaterowie (film anim.) 7.15 Mikola i Mikolko (bajka) 8.30 Szóstka niedźwiedzi z Caledonii (film czes.) 10.40 Szalenie smutna karta (bajka) 12.20 Zgoda, szefie! (film czes.) 14.15 Nie wierzyć bliźniaczkom (film USA) 16.40 Kelnar, plebania (film czes.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Robinson Crusoe (film USA) 21.30 Park Jurajski III (film USA) 23.15 Rips (film USA) 1.15 Szybka wygrana.

■ PRIMA

6.30 Tabaluga (s. anim.) 7.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.40 Jesteś moim życiem (s.) 9.40 Płomienie namiętności (s.) 10.40 Diagnoza morderstwo (s.) 11.40 Rewir Wolfa (s.) 12.40 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 13.40 Inspektor Balko 14.40 Renegat (s.) 15.40 Tajemnica Svaneholm (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.00 Wiadomości, prognoza pogody 18.05 5 kontra 5 (pr. roz.) 19.00 Wiadomości, sport 19.25 M.A.S.H. (s.) 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.15 VyVoleni - nowi bohaterowie 23.10 Nowojorscy gliniarze (s.) 0.05 VyVoleni - nowi bohaterowie 0.35 Blisko domu (s.) 1.25 Zapytaj o przyszłość.

Televizja zastrzega sobie prawo zniszczenia i

Wyczenia

Róże są piękne, bo kwiaty mają,
lecz są nietrwałe, bo przekwitają.
A wosza miłość niech się rozwija,
niech trwa na wieki i nie przemija.

W okazji 55. rocznicy ślubu Kochanym Rodzicom państwu **MARCIE i BOLESŁAWOWI JELENIOM** z Karwiny Raju wszystkiego co najlepsze życzą córki z rodzinami. **RK-180**

Spomnienia

Dnia 21. 9. 1984 obchodziła w gronie najbliższych 23. urodziny. Było więc dla nas wielkim zaskoczeniem, gdy parę dni później, dnia 29. 9. opuściła nas na zawsze

śp. **DANIELA ŻYŁA**

z domu Staszowska. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. **AD-140**

W kinach

KARWINA - Centrum: Ratatuj (27, godz. 15.30, 17.45); Mr. Brooks (27, 28, godz. 20.00); **Reflex:** Ostre transmisyje gabi (27, 28, godz. 17.00, 20.00); **Ex:** Humoreski (s) (27, 28, godz. 19.00); **HAWCZYKÓW - Centrum:** Na fali (27, 28, godz. 15.30); Ultimatum Bourne (27, 28, godz. 17.45); Grindhouse:

WYWI RODZINNE - sprzedaż
dom rodzinny w Oldrychowicach, z garażem, 4+1. Cena do negocjacji 3, 5 mil. Kc. 777 077 277.

dom rodzinny w Stonawie, podpiwniczony 5+1, dobry dojazd. Cena do negocjacji 4, 5 mil. Kc. 777 077 277.

dom rodzinny w Trzyńcu Cz. Puńcowie, ciche miejsce z widokiem na Beskidy, dojazd. Cena 2,3 mil. Kc. 777 077 277.

Samodzielne mieszkania w domu rodzinnym w Olbrachcicach Pacalówce, dobry dojazd. Możliwość sprzedaży albo wynajęcia. 777 077 277.

dom rekreacyjny w Ligotce Kameralnej pod lasem. Obniżka na 250 tys. Kc. 777 077 277.

dom rekreacyjny w Rzece, pod lasem. Cena do negocjacji. 777 077 277.

dom rekreacyjny w Gnojniku, parcela 20 m², możliwość rozbudowy na dom rodzinny. Cena 890 tys. Kc. 777 077 277.

dom rekreacyjny w Lesznej Dolnej, parcela 818 m², możliwość kolaudacji na mieszkanie. Cena do negocjacji. 777 077 277.

USŁUGI KOMERCYJNE
wynajęcie biura, Cz. Cieszyn, ul. Główna. 777 077 277.

wynajęcie obiektu komercyjnego, Olbrachcice, odpowiedni jako sklep lub kancelaria. 777 077 277.

szkolenie warsztatu samochodowego, Cz. Cieszyn. 777 077 277.

WYKUPY
wielkość, do różnych celów (Olbrachcice 125 Kc/m², Żuków D.I.G., Stanisławice, 606 757 577.

WYKUPY - oferty
szkolenie 3+1, własnościowe, Cz. Cieszyn, dojazd, cena do negocjacji 1,65 mil. Kc. 777 077 277.

szkolenie 1+1, własnościowe, Cz. Cieszyn, dojazd, cena do negocjacji 750 tys. Kc. 777 077 277.

wynajęcie 2+1, Cz. Cieszyn, Park A. Siemki, cena do uzgodnienia. 777 077 277.

wynajęcie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Dworcowa, cena do uzgodnienia. 777 077 277.

wynajęcie z gotówką poszukujemy mieszkanie 3-4+1 w Cz. Cieszynie. 777 077 277.

wynajęcie państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych ofert. **CZERNEK**

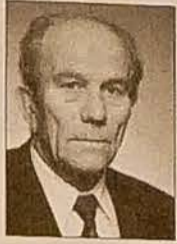
Ofertuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

Trudno Cię było pożegnać,
jeszcze trudniej bez Ciebie być.

Dnia 28. 9. obchodziliby swoje 70. urodziny nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Brat, Szwagier i Wujek

śp. inż. **JÓZEF BRZEŻAŃSKI**
zmarły 7. 6. 2003. Z bólem w sercu wspomina żona i cała rodzina. **RK-182**

Kto kochał - nie zapomni,
Kto znał - niechaj wspomni.

Dnia 28. 9. 2007 obchodziliby 90. urodziny

śp. **EMIL KAPER**
z Suchoj Górnjej. Z miłością i szacunkiem wspominają syn i córka z rodzinami. **GL-568**

Death Proof (27, 28, godz. 20.00); **TRZYŃCIEC - Kosmos:** Transformers (27, 28, godz. 17.30); Next (27, 28, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN - Central:** Miss Potter (28, godz. 17.00); Zodiak (28, godz. 19.30); **CIESZYN - Piast:** Katyń (27, 28, godz. 15.00, 17.15, 19.30).

Na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 7.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyńciec 105,3 MHz, po-pt: 19.00, nie: 18.30.

W terenie

PTTS „BŚ”, PTTK KLUB KOLARSKI „Ondraszek” - zaprasza na Triathlon Rowerowy 30. 9. Start na rynku w Cieszynie o godz. 12.00. Etap I: Cieszyn - Hażlach - 7-15 km (jazda na orientację); etap II: Hażlach - Zamarski 3,4 km (jazda indywidualna na czas); etap III: Zamarski - Zamarski 3,5 km (cross rowerowy). Prezentacja: godz. 10.30-11.30 na rynku w Cieszynie. Wpisowe 10 zł.

PTTS „BŚ” - zaprasza na wycieczkę Turzówka - Górna Łomna 28. 9. Odjazd pociągu o godz. 6.19 z Cz. Cieszyna do Turzówki.

▲ zaprasza na wtorkową wycieczkę 2. 10. po trasie Ostrawica - Ostrava - Malenowice - Frydland. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna o godz. 7.37 do Ostrawicy. Inf.: 596 410 300.

STOWARZYSZENIE MŁODZIEŻY POLSKIEJ - zaprasza na „Spotkanie z polskim filmem” 28. 9. o godz. 17.30 do Kongresu Polaków, Komeńskiego 4, Cz. Cieszyn. W programie prelekcja filmowa, film „Plac Zbawiciela”, dyskusja. Inf.: 723 887 739.

KARWINA - Uwaga sympatycy bajki i baśni! Zarząd MK PZKO Karwina Henryk zaprasza na śpiewogrę w wykonaniu Teatru Lalek BAJKA pt. „Wyrwidąb i Waligóra” 29. 9. o godz. 16.00 w Domu PZKO Karwina Frysztat. Zaprasza zarząd.

STONAWA - Zarząd MK PZKO zaprasza na spotkanie klubowe pt. „Historia MK PZKO w obiektywie Stanisława Orszulika” 29. 9. o godz. 16.00 w sali na piętrze Domu PZKO. W programie wyświetlanie filmów z działalności Koła i chwila wspomnień przy małej czarnej. Zapraszamy członków i sympatyków na pogawędkę w przyjacielskim gronie.

CZ. CIESZYN MOSTY - MK PZKO wraz z MK PZKO Cz. Cieszyn Osiedle zapraszają do Domu PZKO w

Mostach na smażenie placków ziemniaczanych 29. 9. o godz. 16.00. Zapraszamy członków i sympatyków.

WĘDRYNIA - Klub Seniora MK PZKO zaprasza na spotkanie 2. 10. o godz. 15.00 wyjątkowo do polskiej szkoły.

CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska przy ul. Havlička zaprasza 2. 10. o godz. 17.00 na wykład z cyklu prelekcji „Spotkania z techniką”.

▲ Spotkanie popielgrzymkowe (Częstochowa) 6. 10. w kościele katolickim o godz. 15.00. Msza św., agape, wspomnienia, zdjęcia, video.

Koncerty

TRZYŃCIEC - Koncert chórów mieszanych - miejscowego PZS Hutnik i chóru Ernst Moritz Arndt ze stolicy Niemiec Berlina 30. 9. w Domu Kultury TRISIA. W programie muzyka świecka i sakralna pod dyrekcją C. Drzewieckiego i H. Jerke. Początek o godz. 18.00.

KARWINA - Zapraszamy 30. 9. o godz. 20.00 do frysztackiego kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Świętego na ostatni koncert Festiwalu Muzyki Organowej „Karwińskie organy”. Grać będzie M. Wierzoń, absolwentka bratysławskiej Akademii Sztuk Muzycznych oraz żeński kwartet wokalny Quadrinium Vocale Carviniensis pod kierownictwem artystycznym Ewy Šeinerowej.

Oferty

USŁUGI - koparko-ładowarka, minikoparka, transport. Tel.: +48 603 642 369, +48 607 667 191, +48 607 660 838. Golezów (k. Cieszyna). **GL-504**

TAXI Trzyńciec tel. 800 224 225. **GL-557**

Wystawy

GALERIA „KROPKA”, Cz. Cieszyn, Jablunkovská 853: Wystawa poplenerowa malarstwa artystów SAP-u „Beskidy 2007”. Wystawa potrwa do 3. 10. www.galeriakropka.eu.

MINIGALERIA „NA PŁOCIE”, Biblioteka Miejska Cz. Cieszyn Sibi-ca: Wystawa „Moje miasto Czeski Cieszyn”. Wystawa czynna w czasie otwarcia biblioteki, do 5. 10.

GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO, Biała Galeria: Wystawa Bronisława Liberdy „Obrazy, grafika”. Wystawa czynna do 30. 9.

WIELKA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: Wystawa 40 & 40 - Norbert Dąbkowski, Władysław Kubień. Wystawa czynna do 28. 10.

FOL EWA SIKORA

Cieszyńska trówa w bibliotece

„Skarby z cieszyńskiej trówy” to piękna kilkudniowa impreza odbywająca się w Cieszynie po obu brzegach Olzy. Gorocznie z pięknej malowanej trówy, wypożyczonej przez Muzeum Ziemi Cieszyńskiej, bibliotekarki oddziałów dziecięcych oraz Działu Muzyki i Sztuki Biblioteki Miejskiej w Czeskim Cieszynie wyjmują różne skarby naszej nadolziańskiej kultury.

W tym roku licznie odwiedzające bibliotekę dzieci mogły sprawdzić swoje wiadomości na temat dawnych rzemiosł, rozwiązując test. W filii przy ul. Havlička odbywały się przedpołudniowe warsztaty z koronczarstwa i zdobnictwa bibułkowego, które dzięki uprzejmości szefa Sekcji Ludoznawczej ZG PZKO

Leszka Richtera prowadziły Lucyna Bytow i Anna Barska z Konikowa. Dzieci z 4. klasy PSP i dwóch 5. z czeskiej szkoły podstawowej w Alejach Masaryka z zapałem uczyły się szydełkować łańcuszek (o dziwo również chłopcy dali się w to wciągnąć) i robili piękne krokusy i róże z bibułki. Bariera językowa między paniami z Polski a czeskimi uczniami została nadspodziewanie szybko przełamana. Nie tylko bibliotekarki, ale również wychowawcy chętnie tłumaczyli uczniom trudniejsze wyrazy polskie czy gwarowe. Pod koniec zajęć niektóre dzieci próbowały nawet rozmawiać z lektorkami po polsku. Rzecz, która powinna być naturalną, cieszy jako szczytny wyjątek. **EWA SIKORA, bibliotekarka**

Weekend z bonsai

TRZYŃCIEC (ep) - Trzyński Klub Bonsai zaprasza na wyjątkowy weekend, w czasie którego na miłośników ogrodów japońskich oraz hodowli drzewek bonsai czekać będzie wiele atrakcji. Już w sobotę w Trzyńcu Leszka Dolnej „na Grodzisku” rozpocznie się „Weekend z Bonsai”. Do Trzyńca zawita znany czeski hodowca bonsai, **Čestmír Sosnovec**, który w sobotnie popołudnie przygotuje pokaz kształtowania roślin. Wieczorem zaś gość Klubu opowie, pokazując fotografie i film, o swoich wędrowkach po ogrodach japońskich i centrach bonsai w Japonii, którą odwiedził w zeszłym roku. Akcji towarzyszyć będzie wystawa bonsai, można będzie również zakupić potrzebne do hodowli pomoce. Natomiast w niedzielę rano odbędą się wspólne warsztaty, kierowane przez Č. Sosnovca, w czasie których każdy będzie mógł stworzyć własne bonsai. Liczba uczestników niedzielnych warsztatów jest jednak ograniczona, dlatego należy wcześniej zarezerwować miejsce. Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej Klubu: www.bk-trinec.unas.cz.

Zapraszamy chłopców w wieku przedszkolnym i uczniów klas 1 do 4!

Zostań członkiem klubu hokejowego HC Oceláři Trzyńciec!

Jako członek hokejowego uczniowskiego zespołu zyskasz nowych przyjaciół i nauczysz się najszybszej gry zespołowej na świecie od doświadczonych trenerów.

Dla nowych członków naszego klubu hokejowego przygotowaliśmy w tym roku bardzo dogodne warunki:

- darmowe wypożyczenie kompletnego hokejowego ekwipunku
- bezpłatne treningi, czyli zwolnienie z rocznych opłat członkowskich aż do 5. klasy
- zapewniamy możliwość studiowania w specjalizowanej szkole w Trzyńcu.

Zapraszamy wszystkich adeptów najbardziej popularnego sportu zimowego u nas, nie tylko z Trzyńca, ale również szerokiej okolicy od Czeskiego Cieszyna aż po Mosty pod Jabłonkowem. Zapraszamy również chłopców z miejscowości granicznych okolicznych państw.

Blisze informacje podadzą trenerzy:

trener główny ds. młodzieży René Mucha, tel. 606 638 811

inż. Dušan Adamčík, tel. 602 546 626

kancelaria trenerów ds. młodzieży, tel. 558 325 261

MUZEM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Karwinie, rynek Masaryka 10: do 21. 10. wystawa „Motocykl duży - mały, każdy z siebie coś ma”. Czynna wt-pt: 9-17; so: 9-13; nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW** w Jabłonkowie,

rynek Mariański 14: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”; do 31. 10. wystawa „Niedźwiedzie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **ARCHEOPARK** w Kocobędzu: czynna wt-nie: 9-16.

Parę słów o katastrofie w Cierlicku

Od uroczystości rocznicowych na Żwirkowisku upłynęło trochę czasu, kwiaty zwiędły i znów panuje tam niezmqcona niczym cisza. Pomimo tego postanowiłam do tematu wrócić, a skłonił mnie do tego artykuł red. Marty Radłowskiej-Obrusnik „Ani mogiła, ani pojednanie”, szczególnie zaś informacja autorki o niedoskonalości samolotu RWD - 6, który ponoć miał niektóre części posklejane z płótna i drewna. We wrześniu 1932 roku miałam 15 lat, więc nie trudno doliczyć się, ile lat mam dziś. Na szczęście albo dzięki Bogu, pamięć mi dopisuje i coś niecoś pamiętam, szczególnie takie wydarzenia, jakie miało miejsce podczas huraganu nad Cierlickiem w niedzielę 11 września 1932 r. Jak zwykle w niedzielę byłam w kościele.

Po skończeniu nabożeństwa było pięknie i słonecznie, ale natychmiast dowiedzieliśmy się o tragedii, jaka rozegrała się na Kościelcu. Wiadomość ta rozeszła się błyskawicznie i dotknęła zarówno dorosłych, jak i młodzież. Kto mógł, wyruszył do Cierlicka, nie tylko ze Stonawy, ale i z innych okolicznych wiosek. Nie była to zwykła ciekawość, ale potrzeba serca być obecnym na tym miejscu. Ludzie przeżywali to bardzo.

Ja udałam się na Kościeliec z dwoma koleżankami. Po przybyciu na miejsce katastrofy mój wzrok padł w pierwszej chwili na olśniewająco błyszczącą gromadę poskręcane metalu. Po południu też świeciło słońce, a nad tym sterczały dwa złamane u góry drzewa. W złomowisku tym nie było widać ani drewna, ani żadnego płótna. Były jedynie połamane gałęzie drzew. I dlatego całkowicie się zgadzam z panem Przywarą, że międzynarodowa komisja techniczna oceniła RWD - 6 jako najlepszą konstrukcję w III Challenge. Samolot przeszedł wszystkie próby techniczne oraz wytrzymał uciążliwy europejski lot okrężny o długości 7300 km. Chociaż Niemcy w tych zawodach nie zwyciężyli i zostali pokonani przez Polaków, to jednak ich prasa przychylnie pisała o polskim lotnictwie. Równie pozytywnie oceniała lot Żwirki i Wigury czeska prasa, o polskiej nie mówiąc.

Ja sama bardzo długo przechowywałam gazety z tego okresu i później z mężem wracaliśmy do tych artykułów. Nie mogę sobie darować, że w czasie przeprowadzki przepadły. Szkoda mi, że w artykule z 28 sierpnia br. nie było wzmianki o wypadkach i sytuacji poprzedzających katastrofę. Ciężko jest bowiem zrozumieć atmosferę panującą po katastrofie osobom, które urodziły się później. Dla nas, którzy przeżywalimy te chwile, śmierć Żwirki i Wigury była symbolem polskości Zaolzia. Jestem więc pełna podziwu dla tych, którzy pielęgnują i przekazują młodemu pokoleniu pamięć o bohaterkach polskich lotniczek.

ANNA SŁOWIKOWA, Orłowa Poręba

U źródeł Olzy po raz dziewiąty

W niedzielę 9 bm. turyści od Karwiny aż po Jabłonek wyruszyli już tradycyjnie, bo po raz dziewiąty, na „Święto Źródła Olzy” na Gańczorkę. Dla tych, którzy przybyli tu już kolejny raz oczom przedstawił się żalony widok miejsca, niegdyś tak urokliwego, gdzie obok potężnego świerka, pod olbrzymim kamieniem i znajdującą się na nim tablicą z wygrawerowanym napisem OLZA, bulgotało kiedyś źródło. Mieliśmy zawsze w zwyczaju siadać na oczyszczonych pniach jak na ławeczkach i patrzeć, jak wartki tok wody spływa po drewnianych korytach. Huragan sprzed lat, a obecnie inwazja szkodników leśnych, wskutek czego wycięte zostały wszystkie okoliczne świerki, zmieniły to miejsce nie do poznania. Stojąc w miejscu, z którego bije źródło, zaśpiewaliśmy „Płyniesz Olzo”, a w głowach rodziła się myśl i postanowienie, że o miejsce to powinniśmy się

poważnie zatroszczyć. W schronisku „Zaolziańska” przywitał nas wspaniały muzyk i gawędziarz Józef Broda. Zagrał nam na najprzeróżniejszych instrumentach, począwszy od listka, słomki, a kończąc na gajdach i rogu. Swą gawędą uwrzaskiwał nas i zwracał nam uwagę, że powinniśmy szanować swoją ojcowską i żyć zgodnie z naturą, byśmy i dla przyszłych pokoleń zachowali piękno naszej beskidzkiej przyrody. Pochwalił nas, że obok sędziwego prezesa PZKO Zygmunta Stopy, razem z dziadkami i rodzicami, kolejny raz do źródła przychodzą wnuczki i wnuki. Przedstawiciel gminy Trójwsy - przewodniczący Janusz Waszut, obdarował nas wspaniałymi folderami. Po smacznym krupniku z kapustą i ziemniakami, pełni wrażeń wracaliśmy do domu. Wszystko to było starannie przygotowane przez p. Władysława Kristena. (H.K.)

Górnosuszanom pomysłów nie brak

Podczas przeprowadzonej w ostatnich dwóch latach wymianie okien i drzwi oraz odnowieniu elewacji, podczas tegorocznych wakacji przyszła kolej na remont wnętrza budynku, w którym od 1968 roku mieści się świetlica górnosuskiego Koła. Od połowy lipca do końca sierpnia trwały roboty przy gruntownej przebudowie sanitariatów w suterenie, malowaniu pomieszczeń i dalszych niezbędnych naprawach. Podczas gdy prace związane z rekonstrukcją suterenu i malowaniem wykonała firma budowlana VAPES CE p. Ladislava Čechotki, usuwaniem mniejszych usterek (ale także wymianą instalacji elektrycznej w piwnicy) zajęli się zarządcy gospodarze (Władysław Siuda, Erwin Łukasz, Bronisław Faja, Erwin Miłucha) i panowie Staniowski wraz z Oto Rzymanem. Wszystko to pod czujnym okiem kierownika Domu PZKO Henryka Kośmida. Na prace te poświęcili 350 godzin. Panie z Klubu Kobiet posprzątały zaś dom od strychu po piwnicę, umyły okna, meble i wyposażenie, co zabrało im 160 godzin. W dniu 3 września odbyła się mała uroczystość - oddanie lokali do użytku - w obecności przedstawicieli firmy, gminy Sucha Górna, zarządu MK PZKO i najbardziej zaangażowanych osób.

Wszystkie pomieszczenia cieszą oko pastelowymi kolorami ścian i pachną świeżością. Odbyły się w nich już pierwsze próby chóru „Sucha”, dyskoteka w Klubie na Poddaszu, narada pań, które podjęły się organizacji listopadowego ogólnozwiązkowego spotkania Klubów Kobiet. W ub. tygodniu przygotowały posiłki dla uczestników imprezy „Fedrowani z folklorystami”, w dwa tygodnie później - na „Wykopki” (6. 10.).

Pierwszą powakacyjną plenerową imprezą był wyścig kolarski dla dorosłych. Najaktywniejsi członkowie zespołu „Suszanie” (Marian Pilch, Jakub Toman, Marcela Bura, Ryszard Mraćna i Wacław Zyder) przygotowali go na trasie odbywającej się własną wyścigu dla uczniów i przedszkolaków, pod lasem, w dzielnicy Podgórkowice. Niesprzyjająca pogoda w sobotę 8 września sprawiła, że na starcie obok domu prezesa Bronisława Zydra stawiło się tylko 16 zawodników, w tym 4 kobiety. Ze strażackim kaskiem na głowie mieli do pokonania trasę o długości 1,19 km, na której były dwa punkty sprawnościowe: wszyscy rzucali pięćką do „mamiłasa”, panie wbijały gwoździe do drewna, panowie nawlekali nici do igły. Chociaż czas mierzano stoperem, nie o zwycięstwo tu chodziło, ale o wesoły nastrój, który zapanał wśród kolarzy i kibiców. Akcję zakończono wspólną biesiadą przy gulaszu, opłakanych kiełbaskach, napojach i trunkach w ogrodzie państwa Zydów. (A.G.)

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W NAJNIŻSZYCH ROZGRYWKACH

Oldrzychowice na czele I B klasy

I A KLASA - GRUPA B

■ **WĘDRYŃIA - CZELADNA 1:2** (1:0) dla gospodarzy: Cymorek. Po kilkunastu min Śpacir wystawił Cymorka, który spożytkował swoją pierwszą okazję. Drugiego gola mógł dołączyć Baćk, jednakże bramkarz jego uderzenie sparował. Goście tuż po przerwie doprowadzili do remisu a przed końcem meczu po niefortunnej interwencji bramkarza Wędryni Chlebka objęli prowadzenie. Gdyby Cymorkowi, a zwłaszcza Chwastkowi, który zmarował trzy murowane okazy, nie zabrakło zimnej krwi, gospodarze wywalczyliby co najmniej remis. **WĘDRYŃIA:** Chlebek - Osika, Beżak, Broda, T. Sikora - Śpacir (71. Mitrenga), Baćk, Nēmčik, Chwastek (80. Jochymek) - Šinál, Cymorek.

■ **ŠMIŁOWICE - LUTYNIA DOLNA 3:1** (1:1) Bramki: Ganczarczyk 2, Gurecki - Figura. W pierwszej

połowie obu zespołom nadarzyły się dwie świetne okazje bramkowe. Gospodarze wyszli na prowadzenie po bramce Gureckiego. Goście w miarę szybko odrobili stratę, zdobywając gola w zamieszaniu podbramkowym. Kiedy w powietrzu zaczęło pachnieć remisem, do słowa doszedł snajper Ganczarczyk. Najpierw z rzutu wolnego zapewnił swej drużynie prowadzenie, a w ostatniej minucie po rajdzie Maja przypieczętował trzy punkty. **ŠMIŁOWICE:** Rufer - J. Topiarz - Bolf, Szmek, M. Sikora (46. Przeczek) - Kohut (61. Mich, Szuscik), Franek, Klár, Gurecký - Słušný (61. Máj), Ganczarczyk.

■ **OSTRAWA JIH - STONAWA 2:3** (2:2) dla gości: Petruña, Frait, Koláček. Oba gole młodzi ostrawianie zdobyli po błędach obrońców Stonawy. Gospodarzom nie można odmówić waleczności, ale z biegiem czasu

okazało się, że to za mało, by marzyć o sukcesie. Przyciętawo zdobywał nawet zmarowany przez Šurina rzut karny. Zwycięstwo zapewnił im główkujący Koláček, który wykorzystał dośrodkowanie Frait. **STONAWA:** Janovský - Šmagřik (Švagřik), Koláček, Ševců, Bystřina - Špinar, Dluhoš, Matwjlzov, Glogár, Šurin - Frait, Petruña.

■ **NOWY JICZYN - DZIECIN ROWICE 1:0** (0:0). Goście nie przed sobą jeden zaległy mecz boisku lidera trzymali się dzielnie. Kiedy już zanosilo się na remisie bezbramkowy, doświadczeni Polonyi zapewnił swej drużynie trzy punktowy dorobek.

Lokaty: 1. N. Jiczyn 18, 2. Cielm na 15, 3. Šmilowice 12, 7. Dřem morowice 9, 10. Stonawa 6, 11. Wędrynia 6, 12. Lutynia Dolna 5.

I B KLASA - GRUPA C

6. kolejka: Gnojnik - Jablonk (4:0) Kušnřák 3, Stryja 2, Suszka, Oldrzychowice - Błędowice Górne 4:3 (1:1) Zřibral 2, Stoszek, L. Stoszek - Jeziorski 2, Pašk, dlszcze - Mosty 3:2 (1:0) dla T. Nieslanik 2, Zabłocie - Sucha Górna - Datynie Dolne 1:1 (0:0) Rac - Szeřka, Nydek - twald 2:0 (1:0) Očadřik, Měch Sucha Górna - Datynie Dolne (2:0) Kaniok, Kaleta, Beránek.

Zaległa 4. kolejka: Jablonk - twald 3:2 (1:2) Čmiel, Hrubá Straka - Volný 2, Nydek - Błędowice Górne 2:0 (0:0) Szuřciř, A. K Gnojnik - Niebory 0:4 (0:1) K. Cieslar, Roček, Oldrzychowice - Mosty 3:0 (1:0) Mauriz, Zřena Stoszek, Sedliszcze - Datynie Dolne 3:0 (1:0), Zabłocie - Sucha Górna 1:2 (1:0) Socha - Kaňok, Nový.

Lokaty: 1. Oldrzychowice 2. Sedliszcze, 3. Sucha G. po 11, Niebory, 5. Nydek po 12, 6. Błędowice Górne, 7. Gnojnik 8, 8. Mosty 9, 10. Pietwald po 5, 11. Zabłocie, 12. Błędowice G. 1, 13. Sucha Górna.

Co słyszeć?

■ **TRZYŃIEC - BRNO 6:3** (2:1) Bramki: 10. Onderek, 11. i 33. Topiarz, 31. Cieslar, 35. Rakowski, 40. L. Stoszek - 13. i 36. Havel, 32. Chadzidis. W meczu inauguracyjnym rozgrywki w drugiej lidze futsalu podopieczni trenera Josefa Cieslára pokonali we własnej hali ambitną drużynę z Brna, uchodzącą za największego faworyta rozgrywek. O wyniku spotkania przesądziła pierwsza połowa, w której trzyścianie zdobyli dwie bramki. Gościom grającym bez bramkarza z przewagą jednego zawodnika w polu nie udało się odrobić strat. Przy stanie 4:3 gospodarze przypieczętowali swoje zwycięstwo dwoma bramkami. **TRZYŃIEC:** Csikán - Cieslar ml., Duda, J. Topiarz, L. Stoszek (38. Mendrok) - Onderek, Martinček, Nejezchleba (34. Rakowski), Noga (34. Divina). Trener: Josef Cieslar

■ **HRADEC KRALOWEJ - HAWIERZÓW 13:2** (6:1). Wynik nie wymaga komentarza. Hawierzowianie jednym słowem dostali srogie baty. Na parkiecie sprawiali wrażenie strażaków, którzy po zaliczeniu kilku browarów chcieli pobawić się piłką. Honorowe gole dla przyjezdnych zdobyli Smetana i Běbenek.

■ **TRZYŃIEC - PARDUBICE 2:4** (0:0, 1:2, 1:2) Bramki: 26. Smetana (Krzyžánek), 60. Smetana (Petřík) - 36. Vaclík (Voják), 36. Vaclík (Voják), 51. Cibere (Hoffman), 60. Cibere (Kunát). Aczkolwiek gospodarze zagrali o wiele lepiej niż tydzień temu w meczu z Mładą Bolesławią i byli rywalowi równorzędnym przeciwnikiem, ich wysiłki poszły na marne. Bardzo dobry mecz zaliczyli obaj bramkarze - Šciigel, a zwłaszcza Paukrt. Znakomity golkipier przyjezdnych był nie do pokonania,

sposób znalazł na niego jedynie młodzian Smetana. Trzyścianie wyszli na prowadzenie, niedługo potem goście jednak odmienili wynik na swą korzyść. **TRZYŃIEC:** P. Šciigel - Gajga, Krzyžánek, Holovka, Sikora (41. Gajdzica) - Smetana, Petřík, Courney - R. Nēmčik, M. Šciigel, Šrámek (55. Sedlák). Trener: Jan Holovka.

■ **HAWIERZÓW - LIBEREC 2:5** (1:1, 1:3, 0:1). Bramki: 1. Jurčik, 35. Kožušník (Kantor) - 19. Jakoubek (Štěpánek), 23. Jakoubek (Major), 27. Major (Salát), 29. Marhan (Havřda), 54. Salát (Ugřanov). Jurčik celnym strzałem zapewnił swej drużynie szybkie prowadzenie. Przed końcem pierwszej tercji przyjezdni doprowadzili do remisu, a w środkowej części gry po akcjach ofensywnych dołączyli kolejne trzy gole. Dzięki trafieniu doświadczonego Kožušnika florbaliści Hawierzowa obniżyli na 2:4, jednakże w rywal w ostatniej tercji postawił kropkę nad i. (man)

Nieudana trzecia tercja meczu

■ **SLAWIA PRAGA - STALOWNICY TRZYŃIEC 5:2** (1:2, 1:0, 3:0). Goście spod Jaworowego, którym jak dotąd wcale się nie układa, nie pokazali nic nadzwyczajnego. Jaka szkoda, że mecz nie trwał tylko dwie, a najlepiej jedną tercję. Gdyby tak było, z Pragi przyjechałoby co najmniej punkt za remis 2:2. Dzięki dobrze dysponowanemu Stalownicy dwukrotnie objęli prowadzenie. Zespół ze stolicy w drugiej tercji wyrównał, a w ostatniej zaaplikował rywalowi kolejne dwa punkty. Podopieczni Pavla Marka stracili wszelkie złudzenia - na pierwsze zwycięstwo przyjdzie im jeszcze poczekać.

Bramki: 3. D. Hruška (Kadlec), 38. D. Hruška (Beránek), 43. D. Hruška (Beránek), 56. Beránek z karnego, 58. V. Růžička ml. (Duda) - 3. Štěpánek (Pácal), 18. Škořepa (J. Šteřfanka). Sędziował: Huscička - Gebauer, Ledvina.

Kary: 11:10. Wykorzystane: 1:1. Widzów 3 752.

TRZYŃIEC: Čechmánek - Seman, Malec, Sekeráš, Švarný, Kundrát, Křivánek, Pa - Zálešák, Peterek, Martynek - Steber, J. Šteřfanka, Tomik - Kolás, Šteřfanka, Korhoň - D. Květoň, Polanský, Tomas. Trenerzy: Marek, Jurčik, A. M. Lokaty: 1. Cz. Budziejowice 13, 2. K. Wary 12, 3. Liberec 11, 11. Třinec 3.

Sport Polski

● **NA ME SIATKAREK W BELGII I LUKSEMBURGU** reprezentacja Polski w meczu grupy F gładko pokonała Serbię 3:0 (25:18, 25:20, 25:14). Polki odniosły czwarte zwycięstwo w turnieju i uczyniły duży krok w kierunku awansu do półfinału.

● **DO SPOREJ NIESPODZIANKI DOSZŁO W OPOLU**, gdzie drugoligowa Odra pokonała wicemistrza Polski, GKS Belchatów 1:0 (0:0). W innych spotkaniach 1/16 piłkarskiego Pucharu Polski awans zapewniły sobie ekipy Legii Warszawa i Widzewa Łódź. Wyniki: Opolo - Belchatów 1:0 (0:0), Nowy Sącz - Legia Warszawa 0:4 (0:2), Białystok - Widzew Łódź 2:4 (1:2), Koronowo - Lubin 0:3 (0:1), Oleśnica - Plock 0:3 (0:1).

● **POLICJA ZATRZYMAŁA PSEUDOKIBICÓW WISŁY KRAKÓW** zamieszanych w zamordowanie 22-letniego kielczanina podczas piątkowego meczu piłkarskiego Korona Kielce - Legia Warszawa. Trwa poszuki-

wanie 23-letniego mężczyzny, który zadal Śmierć cios. Chuligani mają od 19-32 lat, wcześniej nie byli karani. Świadczy o nich mieszka w Krakowie, jedynym Oswiecimiu.

● **POLSKI OBROŃCA PIŁKARSKI, BOGDAN ZALOSKI** zdobył bramkę dla Shenzhen Shangkingway w meczu z ekipą z chińskiej ekstraklasz Xiamen Lanshi.

● **FUTSALOWA REPREZENTACJA POLSKI** przegrała w towarzyskim meczu z wicemistrzami świata Włochami 4:5 (2:0). Polacy prowadzili już 3:0.

● **DZIŚ W LONDYNIE ODBĘDZIE SIĘ LOSOWANIE** par w rywalizacji o Puchar Davisa w 2008 roku. Zwycięstwo w miniony weekend nad Marokiem Polscy tenisiści awansowali do Grupy I Strefy Europejskiej, w której ostatnio występowali w 1992 roku. Opr. (man)

GAZETA POLSKA W REPUBLICE CZECHSKIEJ

Wątek na 12. Węcej info

Partn

LOWA (m

przebudow

pracowa

studen

tego mia

w Szw

Wyszej Sz

nie - tak ust

pod koniec

Michalik o

Przebudow

ma już sw

dział „GL

burmistrz

adamiamy

akcjonowa

tego przed

Włoczek n

ogoda

NOTA - Z

lokaln

możn

atury w

dzieli od 1

ZIELA, PO

zawanie ur

przejści

Temp

u. C, w dzi

1712422